ВЕРЕСЕНЬ

1986

ISSN 0132-4462

№18

ЧЕРЕСЕНЬ

У багатьох містах і селах усе ще на багато років розтягують будівництво дитячих дошкільних закладів.
(З листів до редакції).

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

КРАЩЕ ПІЗНО, НІЖ НІКОЛИ,
або що було б, коли б до нового дитячого садка прийшли ті, кого записували ще перед початком будівництва.

Здоровенькі були!

Відкритий лист директорові обласного спецавтоцентру «ОдесаавтоВАЗтехобслуговування» Г. М. АЛБУЛУ

Низесенький уклін Вам, вельмишановний Григорію Михайловичу!

Не знаю, як і дякувати за все те, що Ви для мене зробили, бо я тепер і сплю спокійно, і взагалі здоров'ям зміцнів — ніби півроку у найкращих одеських санаторіях лікувався. А все завдяки Вам, а точніше — тій автосервісній службі, якою Ви керуєте.

Та перейдемо до суті. Маю я, шановний Григорію Михайловичу, автомобіль «Жигулі». Надійна машина. Але не маю, на своє нещастя, гаража. А що таке мати машину і не мати гаража?..

Отож і доводиться моєму «Жигулеві» паркуватися де завгодно. Коли на автостоянці, а коли прямісінько під вікнами квартири тримаю. Ну, а що таке кидати автомобіль на дворову стихію? Це Ви, мабуть, добре знаєте.

Хто на вулиці, вибачайте, не чхне, а тобі вже різні лиховісні думки в голову лізуть. Так і ввижається, ніби твого залізного коня якісь лиходії вже збираються того... Одне слово, не ніч для мене, а кошмар клінічного неврастеніка. До світання — як у дозорі: на підвіконні куняю...

А тепер у мене — суцільне свято. Сплю, як нормальний чоловік. На ліжку. Не подумайте, що раптом з'явився у мене гараж чи встановив я на машині надсучасний електронний «сторож».

Весь секрет у тому, що побував я зі своїм автомобілем у Вашому одеському спецавтоцентрі. І коли дістався після цього додому, то, мабуть, і гомерівської уяви не вистачить, щоб описати цю одіссею. Про мій автомобіль тепер справжні легенди ходять. Сам від людей чув:

— Не чіпайте,— співчуваючи, кажуть,— цього «Жигуля»... Його у самій Одесі ремонтували...

І ніхто його, повірте, після рук Ваших майстрів і не чіпає. Не те що лиходії, навіть горобці на нього сідати бояться. Ото ремонт!.. І як Вам це тільки вдається: отак просто розв'язати одвічну для автовласника проблему — збереження автомобіля від лихих рук? Видно, у Вас є суто виробничі секрети. І деякі з них я мав щастя розгадати.

Ну, от, приміром, ще заздалегідь призначають Ваші диспетчери клієнтам точний час заїзду під склепіння автоцентру. І клієнти сприймають це за чисту монету. Сумлінно приїжджають — хто на шосту ранку, хто о пів на сьому. Здавалось би, коли вже вказано час заїзду на мийку, так і обслужити машину мусять швидко та якісно. Де там! Це лише теоретично. А практично — все навпаки. Бо той «конкретно» вказаний час для працівників техстанції — абстракція. То всього-на-всього у такий оригінальний спосіб реєструється кількість машин, яка має того дня ремонтуватися.

Отож і виходить, що, скажімо, клієнт К. С. Криворученко, який ранесенько приїхав своєю «гарантійною» «Нивою», щоб відремонтувати спідометр і освітлювальні прилади, до півдня так і не зумів потрапити на ділянку термінового ремонту. І не тільки він. Не потрапило туди ще з десяток клієнтів, котрі так само приїхали на призначений час.

А все тому, що організація праці у Вашому спецавтоцентрі, м'яко кажучи, така ж розхитана, як оце тепер моя машина. Ну от, цікаво: чим займаються Ваші слюсарі протягом робочого дня? Чим завгодно, тільки не роботою: один дивиться по телевізору аеробіку, другий куняє поруч (бо телевізор чомусь встановлено прямісінько у цеху), а третій просто вештається приміщенням техстанції. І їм, вибачайте за таке антисанітарійне слово, абсолютно начхати на клієнта.

Щоправда, відразу визначити, що то б'ють байдики працівники автоцентру, важко, бо ходять вони не у фірмовому одязі, а хто в чому. Отож вгадати, хто у цьому строкатому гурті — майстер, приймальник, диспетчер, слюсар, а хто просто зневірений та доведений до відчаю клієнт, можна лише після тривалого перебування між ними.

До речі, про це написав до книги скарг автоцентру і замовник І. Ю. Черкес. Але ж якби, шановний Григорію Михайловичу, Ви ту книгу хоч раз на квартал читали! Звичайно, розглянути півтори сотні скарг та заяв, які надійшли з початку року на Ваше ім'я, справа нелегка. Зате б достеменно знали, що робиться у підпорядкованих Вам цехах.

А діється там багато дивного. Так, клієнтові С. П. Петрову, який просив замінити три хрестовини на його «Ниві», диспетчер Ф. Філер поставив безкомпромісну умову:

— Міняємо тільки під технічне обслуговування...

І край! Я розумію, що спецавтоцентрові треба виконувати виробничий план. Але, даруйте, не шляхом же такого відвертого фінансового насильства над автолюбителями.

Є. П. Афанасьєв на своїй теж «гарантійній» «Ладі» півтора року не міг замінити копійчаний обмежувач для дверцят. Бо його, бачте, як сказали ті ж самі диспетчери, немає на складі.

І це тоді, коли ці обмежувачі на складі вже пилюгою припали. А замовникові їх не видали, як потім з'ясувалося, з тієї простої причини, що між складом та диспетчерською відсутній будь-який інформаційний зв'язок. І про наявність запчастин склад чомусь уперто не інформує. Чи не тому, що таким от робом і створюється дефіцит?

Взагалі, інформаційна служба працює у Вас, як стара свічка: раз дає іскру, а вдруге — зась! І де вже замовникові знати про наявність тих чи інших запчастин, тим більше — дефіцитних...

Хоча, наскільки мені відомо, перепадає тих автозапчастин техстанції предостатньо. Інша річ, куди вони потім щезають? Приміром, ті ж таки тросики ручного гальма. У складських паперах на час моєї перевірки їх було аж два десятки. А коли ми попросили завідуючого складом М. П. Масловського показати бодай кілька, стався невеличкий конфуз. Микола Павлович дуже довго кліпав очицями, дивлячись на порожні полиці.

Нині ж через отаку штучну відсутність запчастин під склепінням техстанції стоїть мало не зо три десятки автомашин, строки ремонту яких давно минули...

Ну, а коли говорити про якість ремонту, то тут у мене і слів бракує. Приміром, з клієнта Кашковарова гроші за техобслуговування взяли, а виконати його «забули...» Скажімо, шарові опори на його автомобілі були пригвинчені наполовину, і Петро Семенович лише дивом уник аварії.

Звичайно, я розумію, що директоруєте Ви порівняно недавно. Але особливих позитивних зрушень, як я переконався, поки що немає. Тим паче — нема і у філіях спецавтоцентру — у Котовську й Татарбунарах. Там теж не панькаються з клієнтом.

Словом, роботи, шановний Григорію Михайловичу, у Вас непочатий край. Бо автомобіль, як кажуть у Вас в Одесі, купується не для того, щоб він стояв під вікном. А для того, щоб усе ж таки ним їздити. Без особливих ремонтно-технічних клопотів. А це вже — справа чесних та сумлінних рук працівників автосервісу.

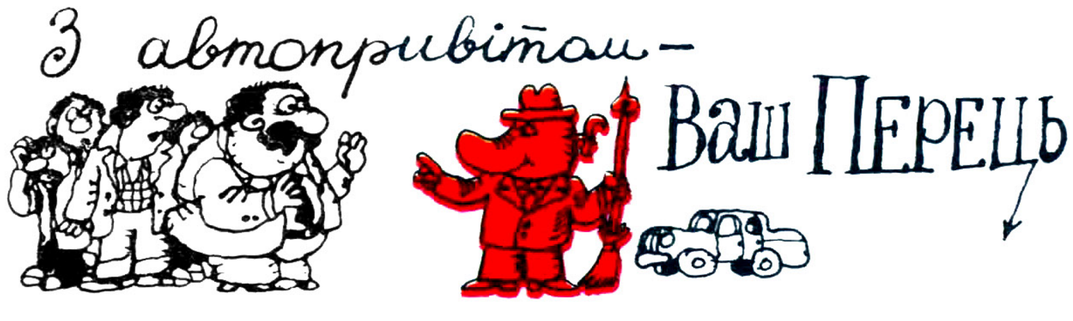

Телеграфне агентство ПЕРЦЯ

І ПАЛЬЦЕМ НЕ ВОРУХНУВШИ

Наш вінницький кореспондент телеграфує:

У Могилів-Подільському ремонтно-будівельному управлінні винайшли унікальний спосіб виконувати та перевиконувати виробничий план: і пальцем не ворухнувши. Виявляється, для цього досить лише... оформити замовлення. А виконання його зовсім не обов'язкове. Приміром, мешканець села Трудолюбівка Барського району Г. М. Василькевич склав угоду з РБУ на цеглу для спорудження будинку. Сплатив 715 крб. 12 коп. І гроші ці були негайно оприбутковані, тобто увійшли до суми, з якої будівельникам того ж місяця нарахували і зарплату, і преміальні. І ось уже більше трьох років, як бідолашний клієнт з надією виглядає на дорогу: чи, бува, нарешті не везуть йому обіцяну цеглу.

ТАРАНЯ З МОЛОКОМ

Як відомо, рецепти багатьох страв народжувалися випадково, нерідко всупереч усталеним смакам і традиціям. Наприклад, тараня у нас чомусь обов'язково асоціюється з пивом. Чи не так? А от мати двомісячного хлопчика недавно знайшла добрий шмат тарані у... пачці сухого молока — «Віталакті», що його випускає Хорольський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів на Полтавщині. Вона, звичайно, спершу злякалася за свого хлопчика, а вже потім почала недобрим словом згадувати тих, хто підсунув у пачку шматок сухої рибини. Страх мами, як і її обурення, зрозуміти можна. А з іншого боку, раптом це народження нової традиції? Виросте хлопчик і буде їсти тараню, запиваючи її... молоком.

ЗА ТРЬОМА АДРЕСАМИ

Від нашого кореспондента надійшла інформація про те, що деякі жителі Житомира офіційно мешкають за трьома адресами одночасно. Вірогідність цієї інформації, звичайно, викликала сумнів, оскільки, за нашим житловим законодавством, подібне просто неможливе. Проте, як показала перевірка, кореспондент не помилився. Справді, жителі будинку № 30 по вулиці Московській, після перейменування частини її на вулицю І. Кочерги, опинилися у дивній ситуації. За даними жеку, вони продовжують мешкати у будинку № 30. За документацією поштамту, їхній будинок одержав номер 16. А за даними райвиконкому, номер будинку було замінено на 18. Жителям настільки вже набридли постійні непорозуміння, котрі виникають у зв'язку з цією плутаниною, що, вказуючи свою адресу, вони, про всяк випадок, номер будинку одразу позначають трьома цифрами.

Мал. М. КАПУСТИ

— І це називають «нетрудовим доходом»?!

ПИТАННЯ-РУБа!

Я проти самодіяльності!

Е, ні, не ловіть мене на слові. Я не збираюся протиставляти троїстим музикам з Полтавщини чи з Вінниччини ансамбль скрипалів Великого театру. Я глибоко шаную, люблю і поважаю мистецтво і самодіяльних, і професійних музикантів. Я палко аплодую молодому робітнику чи колгоспнику, котрий, з'явившись на сцені, сміливо «входить» у репертуар Солов'яненка, як у свій дім. Я вітаю постановки на клубних сценах «Гамлета», «Дяді Вані», «Суєти».

І принагідно дякую УТ, завдяки якому ми регулярно бачимо на наших домашніх екранах виступи самодіяльних колективів.

Мова піде про іншу самодіяльність.

Чи звернули ви увагу на те, що багатьом нашим продавцям у магазинах господарчих, меблевих чи в магазинах радіо- і телеапаратури вже можна вручати якщо не дипломи інженерів чи техніків, то, у всякому разі, свідоцтва майстрів найвищих розрядів?

Словом, купляєте ви якусь річ, як-то кажуть, для дому, для сім'ї. І чуєте:

— Вам цей підлогонатирач? Будь ласка. Загалом працює непогано, але іскрить, зараза, так, що ніякого фейєрверку не треба. Але це діло поправне. Ви отут цього контактика електропаяльником шваркніть, і працюватиме як звір!

Або:

— Спинка тахти в пази не лізе? Дрібниці! Ви крутаніть отут ось викруткою, шурупчики послабте, а тоді, як спинку встановлюватимете, — молоточком зверху по спинці шандарахніть кілька разів, і все стане на місце.

Я, звичайно, не безрукий, я і «шваркну» де належить, і молоточком по спинці тахти «шандарахну», аби на місце стала.

Але давайте подумаємо, чому я, власне, повинен «шваркати» і «шандарахати»?

Я з державою чесно розрахувався — заплатив у касу, придбав ту чи іншу річ.

І держава чесно з деким розрахувалась. Той, чиї гріхи я вдома електропаяльником, викруткою, молотком замолюю, вже встиг «шваркнути-шандарахнути» і зарплату, і прогресивку, і премію, виглядає за свої труди «праведні» ще й тринадцяту зарплату.

То чому ж і я, і він, і ви, і вони, і всі ми в таких ситуаціях самодіяльно змушені дороблятн-дотягати те, що повинно було бути зробленим на професійному рівні, в стінах заводу чи фабрики?

Дрібниці, скажете? Великий пан, він, бачте, зайвий раз молоточком ударив чи викруткою поколупався! Хай, коли говорити в побутовому плані, це й дрібниці. Але, кажучи принципово, чому ми повинні за когось «дошваркувати-дошандарахувати», а він і оком не кліпне — премії і прогресивки отримує?

Нижче мова піде не про дрібниці, і не в побутовому плані, але на хвилинку ще трохи повернемося до «дрібниць».

Здано новий дім. Радісні новосели. Так от, коли новосели споруджують у дворі власними силами спортивний чи дитячий майданчик, чи садовлять бузок і тополькн собі до вподоби, я — обома руками за таку самодіяльність.

Але коли новоселам не до бузку і не до тополько, бо вони виламують із землі брили закам'янілого цементу, відтягають подалі безгоспні батареї центрального опалення, жмути заіржавілої арматури, переносять на своїх плечах буквально тонни битої цегли, аби якось пробитися у під'їзд, в'їхати у свої квартири, то це вже не самодіяльність, а... Не шукайте в словниках слова, адекватного цим трьом крапкам, його там немає. Як немає совісті у будівельників, котрі вже встигли отримати за отаке ось свинство всі матеріальні блага, а часом, і грамоту, і перехідний прапор за «виконання і перевиконання». До речі, з тих залишків будівельних матеріалів, що їх новосели на власнім горбу до смітника доправляють, можна було б спорудити ще один багатоквартирний будинок, але якось воно так виходить часто, що будівельники в подібній ситуації примудряються отримувати премії ще й за... «економію» будівельних матеріалів.

Я обома руками за самодіяльність, коли новосел вирішив поміняти на дверях ручки (десь купив, і вони йому більше до смаку), але у мене слів бракує говорити про самодіяльність у тому випадку, коли новосел змушений знімати і доструговувати двері, бо ні прочиняються, ні зачиняються.

Зрештою на побутовій самодіяльності поставимо крапку, вона мало впливає на прискорення, що стало необхідністю у веденні народного господарства.

Але вже став хрестоматійним випадок, коли звичайний комбайнер, людина без інженерного диплома, в новенькій моделі комбайна, що тільки-тільки зійшов із заводського конвейєра знаходить понад 200 (двісті!) недоробок, породжених в одному випадку технічною безграмотністю, а в іншому — типовим бракоробством.

Проте ж випхали нову модель комбайна за ворота! Випхали, бо знали: на місці завжди знайдеться народний умілець, який в порядку самодіяльності, ні сил своїх, ні часу не шкодуючи, замолить чужі гріхи, не дозволить машині-інваліду вийти в поле з недоробками.

До речі, вже стало традицією (от не знаю, чи доброю) в пресі та по радіо і телебаченню хвалити самодіяльних умільців на місцях.

Там, чуєш, на будівництво якоїсь ГРЕС надійшов генератор з цілою низкою недоробок, але умільці ліквідували ці недоробки.

Там у колгосп чи радгосп прийшла партія, м'яко кажучи, недороблених сівалок, але колгоспні умільці ліквідували недоробки.

Там з вагоноремонтного заводу на якусь станцію поблизу елеватора прибули вагони, призначені для перевезення зерна нового врожаю... Але щілини в стінах вагонів такі, що в них не те що зерно — кавуни ризиковано перевозити, щоб не розгубити дорогою. Нічого, місцеві умільці свою справу знають.

Причому, воздаючи хвалу умільцям на місцях (бо таки є за що!), ми часто умовчуємо, а хто ж і що саме «воздав» отим безсоромним, безсовісним халтурникам, які не поважають марку власного підприємства, не шанують свою робітничу честь, а тільки поводять носами, чи не пахне вже в повітрі премією.

Хоча... не зовсім так. Наступного дня можна почути по радіо чи прочитати в газеті, що «колектив такого-то і такого-то підприємства, з випередженням графіка, достроково, працюючи на зекономлених матеріалах і т. д. і т. п...», не хочу за браком місця в журналі ще раз наводити набір штампів, якими й так перевантажена наша преса, «виконав і перевиконав планове завдання».

Придивившись трохи ближче, дізнаєшся, що саме ці «достойники», хвалені і перехвалені, плодять самодіяльних умільців на місцях.

Честь їм і хвала, самодіяльним умільцям на місцях, але, слово честі, їхнє вміння і їхня самодіяльна праця гідні кращого застосування — при виконанні власних обов'язків, а не при замолюванні гріхів безсовісних нехлюїв та бракоробів.

Бездіяльність чиясь — мачуха чиєїсь самодіяльності мимоволі, самодіяльності складної і самовідданої, бо ніяка радгоспівська майстерня і ніяка колгоспна кузня неспроможні за продуктивністю праці зрівнятися із цехами сучасного заводу, де стоїть (правда, більше стоїть, бо працюють на ньому в півруки, сподіваючись на чиюсь самодіяльність) новітнє устаткування.

Честь і хвала самодіяльним умільцям на місцях і така ж ганьба тим, завдяки кому така самодіяльність народилася!

Микола БІЛКУН.

ЕХ, ШИТТЯ-БУТТЯ!..

Ах, з яким подвижницьким настроєм вступили у нинішню п'ятирічку сорочкових справ майстри з Краматорського виробничого швейного об'єднання! Їм уже ввижалися довжелезні черги до прилавків. Їм уже чувся схвильований шум: «Це що — імпорт?» — «Краще! Це краматорські!» — «А-а, ну, тоді зрозуміло...» Бо сорочки і справді були — ні, будуть! — хоч куди. Батники, блузони, інші витвори новаторської думки закрійників... З погончиками, на кнопках, із кантиками... А кишень, кишень! І по горизонталі, і по вертикалі! І накладних, і на блискавках — будь-який модник очей не відірве.

Одне слово, краматорські швейники в думках уже були там, на передньому краї сорочкового виробництва. А втім, не лише в думках. До їхньої професійної честі, вони серйозно просунулися вперед і у справах.

Візьмімо попередню п'ятирічку. Продуктивність праці, порівняно з контрольними цифрами, зросла у них на 12,7 відсотка, а план виконано за всіма техніко-економічних показниках. Причому — з солідним плюсом. І за всім цим — не просто «вал» за будь-яку ціну, як іноді ще трапляється. Ні, це була робота за всіма ознаками творча, певною мірою навіть відважна — із прискоренням, пошуком, із реконструкцією. Краматорські швейники не втішались сьогоденним, скороминущим, вони дивилися далеко вперед. Тому й впроваджували у виробництво комплексно-механізовані лінії прогресивного другого покоління.

Це не було схоже на легкий переможний марш. Про численні драматичні колізії могли б зі сльозами на очах розповісти наладчики з міста Орші. Це їх ледь не силоміць затримувала на місці керівник краматорських швейників М. Ф. Журавльова, не підписуючи їм відрядження і примушуючи ліквідувати рясний брак на поставленому з Орші устаткуванні. А представники інших господарських установ теж надовго запам'ятали, як штурмовито пробивали краматорці у них дефіцитно-фондові матеріали. Від них — краматорців — важко було ховатися самим і ще важче було ховати ті фондові матеріали. Зате було повністю механізовано складські приміщення, і там, де раніше швейникам доводилося кантувати важелезні рулони тканин вручну, тепер діє автоматика. На вивільнених площах створено й експериментальний цех, де закрійницьке новаторство втілюється у реальні моделі. Додатково з'явилася виробнича дільниця на 46 робочих місць.

Додамо до цього ряд заходів щодо зміцнення соціально-побутових тилів виробництва. В об'єднанні з'явився сучасний адмінкорпус, прийняли відвідувачів дві чудові їдальні. Запрацювала кулінарія, що для жінок, яких тут абсолютна більшість, надзвичайно важливо. Розчинив двері салон побутових послуг. Приплюсуємо до цього перелік й кімнату психологічного розвантаження з тренажерами, кольоровим телевізором, світломузикою...

А втім, саме час поставити й голосне запитання: а що ж виграв у підсумку споживач, та людина, якій сказати б, конкретна нова сорочка усе ж таки ближче до тіла, аніж усі показники, разом узяті, навіть якщо вони тричі прекрасні. Скажемо відверто: і споживач виграв чимало. Краматорці обновили 65 відсотків моделей, тобто запропонували йому речі, цілком сучасні. Тому й крокував споживач у магазин охоче і навіть не нарікав на черги.

Однак, оцінюючи успіхи краматорських швейників, не будемо поки що бити в литаври, оскільки багато чого у них — іще попереду. Та все ж дозволимо собі сказати: «Молодці! Так тримати!» — бо чимало вони уже зробили і розгін їм треба зберегти. Підтримаймо їх. Вони у цьому нині мають дуже і дуже велику потребу. А більше їх підтримати ніхому. Рідне міністерство легкої промисловості й «Укршвейпром» відмовили їм у цьому. Швидше навіть навпаки: підставили ніжку.

Ні, ні, це був з боку швейпромівських «верхів» зовсім не заборонений прийом! Усе начебто законно, як мовиться, ніжка «на підставі». Розчерк пера у графі «план» і краматорські швейники, учора лягаючи спати передовиками, сьогодні прокинулись глибоко відстаючими. Бо доведене їм завдання по реалізації на 1986 рік, простіше кажучи — по валу, виявилося явно нездійсненним.

— Гвалт! Ми такого валу ніколи не настрочимо! — закричали швейники, збагнувши, чим це для них пахне.

— Ах, не бажаєте нарощувати випуск? — з підвищеною інтонацією відгукнулися у високих швейпромівських інстанціях. — Вам накинули якусь дещицю до досягнутого, а ви замість ентузіазму — в полеміку?!

— Так ми хочемо працювати по-новому, виключно в інтересах споживача! — спробували розтлумачити краматорські швейники. — Тому й намітили ривок у бік якості, взявши за основу замовлення торгівлі.

— Легко жити хочете! — відрубали в інстанціях. — Не в обидва боки хилите. А треба і краще, і більше.

— Воно так, але ж як поєднати подібний дев'ятий «вал» з нашими скромними виробничими можливостями? — заперечили краматорці. — Адже навіть під замовлення торгівлі не вистачає тканин. Та навіть якби й вистачало, то, щоб подолати ваш «вал», слід аж на третину збільшити потужність. Як мінімум — будувати новий великий цех!

— А це вже викручуйтеся як знаєте! — порадили їм...

І пішли-поїхали краматорські швейники куди тільки можна, прагнучи відстояти своє прогресивне майбутнє.

— І знаєте, що цікаво? — розповідає про ці ходіння директор об'єднання М. Ф. Журавльова. — Ніхто не сказав, що ми неправі. Навпаки — усі співчували. А то і обурювались безвідповідальністю плановиків. Одначе ніхто й пальцем не поворухнув, щоб хоч якось змінити ситуацію. Образливо. Адже XXVII з'їзд партії, делегатом якого мені пощастило бути, націлює нас на діловий підхід до економічних проблем. А тут — жени вал, хоча всі в «Укршвейпромі» чудово розуміють, що поєднати його з якістю при всьому нашому бажанні не вдасться. Та навіть плануючи від досягнутого, хоч би злегка аналізували ситуацію. Скажімо, ще минулого року ми, разом із сорочками та деяким дитячим асортиментом, шили чимало постільної білизни. А тепер попит на неї впав, і з січня нам цю продукцію зняли, а при плануванні чомусь забули, що, так би мовити, заткнути цю діру в загальному обсязі виробництва дуже й дуже непросто. От і відбуваються тепер закликами «шукати резерви» у відповідь на наші аргументовані заперечення...

А втім, можна сказати, уже відбулися. Полеміку з приводу недоладності у плануванні завершив лист, підписаний заступником міністра А. К. Малою. У ньому знову ж таки — жодного критичного слова на адресу «Укршвейпрому», тим паче — Мінлегпрому республіки, зате дуже багато наступально-викривальних слів на адресу краматорських швейників, а заразом — і двох інших донецьких об'єднань, які потрапили в аналогічну ситуацію. Мовляв, нічого розводити дискусії, треба вишукувати і взагалі... Оскільки немає поганих тканин, а є погані майстри...

— Цікаво, а куди ж поділися погані? — гаряче сприймає цю настанову М. Ф. Журавльова. — Що робити, якщо ми отримуємо майже половину тканин другого сорту? А з Наманганського, Шахтинського, Оренбурзького текстильних комбінатів першосортної продукції відвантажують лише 10 — 18 відсотків. Кутаїському комбінату ми нещодавно повернули майже всю одержану від нього за додатковим нарядом тканину. Та й у нашій республіці з якістю далеко не все гаразд. Може, заплющити на це очі? Так ми ж тоді зовсім зашиємося...

Можу підтвердити, що директор не перебільшує у своїх емоціях. Я сам бачив зразки цих тканин. Ними сміливо можна обшивати кабінети невропатологів. Їх кольори навівають дрімучу нудьгу. Для пацієнтів з підвищеною збудливістю вони саме враз.

Але ж сорочки треба шити для громадян цілком нормальних. Ці громадяни хочуть радіти усім проявам життя. Тому їм і сорочка потрібна така, яка викликала б радісні емоції. Ось про це міністерським товаришам варто б думати у першу чергу, і лише у другу, в залежності від наявності та якості, визначати вал. Адже текстильні комбінати їм безпосередньо підлягають.

Та повернімося до краматорців. Вони уже, можна сказати, зашилися. Хоч у першому кварталі цього року виготовили продукції значно більше, ніж будь-коли, усе ж із тріском провалили план по реалізації. Надто вже фінансово крутим виявився безвідповідально запланований швейникам вал...

Та бойовий настрій краматорців таки не покидає. Сил їм додає недавня постанова партії та уряду про вдосконалення господарського механізму в легкій промисловості, яка покладе край горезвісній практиці планування від досягнутого. І вони думками знову там, на передньому краї сорочкового виробництва, де якість — на рівні кращих світових зразків. Ось тільки нехай спаде вал, що накрив їх з головою.

А. НАУМОВ.

Донецька область.

Мал. В. МИЛЕЙКА

— І давно він тут сидить?
— Не знаю, я ще тоді не працювала!

НОВИНИ КЛУБУ ГУБИТЕЛІВ ПРИРОДИ

КРЕМЕНЧУЦЬКІ ПЕНЬКИ

У м. Кременчуці відбулося відкриття оригінальної виставки. В ньому взяли участь працівники міськвиконкому, котрі спочатку дозволили вирубати невеличкий гайок під будівництво гаражів автокооперативу «Крюківський-2», а коли втрутилися природолюби, то вирішили відкрити виставку пеньків. «Гарні пеньки! — говорять про експонати жителі міста. — Таких ще не бачили».

НЕ РІЧКА — КАРТИНКА

Фарбувальний цех Дігтярівської фабрики художніх виробів імені 8 Березня (Срібнянський район Чернігівської області) постійно скидає у річку Лисогір неочищені стоки. «Недалеко той час, — запевнила нашого кореспондента директор фабрики Н. М. Ляшенко, — коли річка буде — як картинка. В усякому разі — за гамою кольорів».

СИЛОС ДЛЯ ПІЧКУРЯ

Колгосп ім. Борканюка Рахівського району на Закарпатті частину силосу, котрий був заготовлений минулого року, викинув у річку, що протікає біля села Лазіщина. Цього року правління колгоспу зобов'язалося заготовити на кожного річкового пічкуря силосу удвічі більше.

А ТЕПЕР, ШАНОВНІ ПРИРОДОЛЮБИ І МАЛОШАНОВНІ ПРИРОДОГУБИ, ПЕРЕЦЬ ЗАПРОШУЄ ВАС НА 8—9 СТОРІНКИ, ДЕ ЯКРАЗ ВІДКРИВАЄТЬСЯ ЗАСІДАННЯ КЛУБУ.

СКАРГА

На нараді трактористи
Виливають гнів:
— Тракторець наш невеличкий
Вже багато днів
На ремонті маринують
Липові майстри.
Що вони собі гадають,
Біс їх забери?!
Нам он кажуть: «Економте
Гуму і пальне!»
Хай же хтось майстрів тих кепських
В спину штурхоне.
Хлопці лічать там, напевно,
Серед дня зірки,
А ми «Кіровця» в крамницю
Шлем по цигарки!

Микола ГЛИВА.

●

ЧИМ ДАЛІ В ЛІС...

Нема бездоріжжя, грязюки нема.
Ген траса лягла! Тротуари.
Будинок культури вас радо прийма,
А в ньому — електрогітари.
Достатки в колгоспників, гей, чималі! —
Будинки чудесні довкола,
Стоять у дворах «Москвичі» й «Жигулі»...
А в центрі села — нова школа.
Квітує, росте, не пізнати села!
І серце одне лише крає,—
Що в лісі раніше калина була,
А нині калини — катмає.
Воли залишилися тільки в байках.
Добі ентеерівській — слава!
На фермах, полях і електротоках
Мотори і зліва, і справа.
Ген там стали вишки над балкою в ряд,—
Геологи надра вивчають.
А там біля річки гуде земснаряд,—
Канал будувати кінчають.
Квітує, росте, не пізнати села!
І серце одне лише крає,—
Що в лісі раніше калина була,
А нині... і лісу немає.

Григорій ГАРЧЕНКО.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Щоб завтра і ти, Петю, і всі інші без батьків до школи не приходили: стіни дофарбувати треба!

Думки ненароком

ЦИБУЛЯ: «Від мене плачуть і в доброму настрої».
ВОРОНА: «Якби мені столична сцена, то і я б соловейком заспівала».

Л. МАЛЕЦЬКИЙ.

ПІДСТАКАННИК — СТАКАНУ: «Як би ти без мене такий гарячий з людьми уживався?»

П. МОЧАЛОВ.

Вітаємо ювіляра

**відомого співака,
народного артиста УРСР
Костянтина ОГНЄВОГО
з його другим 30-літтям.**

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА

ДІЛОВЕ ЛИСТУВАННЯ

ГУМОРЕСКА

Шановний Іване Петровичу!

ВТК заводу повідомляє, що електробритви моделі «Афродита-707» зняті з виробництва шість років тому, і запасних деталей до них завод не має. Тепер виготовляється нова удосконалена модель — «Афродита-777».

18.VI.

Начальник ВТК Н. М. БЛУХ.

Директорові заводу.

Двічі я просив надіслати нерухомого ножа до електробритви «Афродита-777» і двічі одержував відповіді з дуже цінною інформацією, а ножа мені не надіслали. Втретє прошу про це ж саме, бо їх все ще нема ані в майстернях, ані в торговельній мережі нашого міста.

23.VI. І. П. БЕЗБОРОДЬКО.

Гр-ну Безбородькові І. П.

Повідомляю, що цими днями на вашу адресу буде висланий накладною платою нерухомий ніж до електробритви «Афродита-777». Його вартість 0 крб. 90 коп. плюс поштові витрати. Одержання повідомте.

15.VIII.

Заступник збуту Г. У. КОНОЗА.

Директорові, заступникам по якості і збуту, начальнику ВТК.

Дорогі товариші!

Нерухомий ніж до електробритви вашого виробництва «Афродита-777» одержав 21.IX цього року. З жалем констатую, що він мені тепер не потрібний, бо поки йшло наше ділове листування, у мене відросла така борода, що ніякою «Афродитою» її не збриєш. Та й не треба! Через цю модну бороду я став показним, імпозантним чоловіком і почав подобатися жінкам. Одна з них (небайдужа мені) сказала, що я тепер схожий на відомого письменника, етнографа і мовознавця минулого століття В. І. Даля, і тому переглянула на краще своє ставлення до мене. Не виключено можливості, що скоро стану найщасливішою людиною і цим щастям буду зобов'язаний усім вам.

Дякую за чуйність і увагу.

І. П. БЕЗБОРОДЬКО.
(Прозваний бородатим).

23.IX.

Феодосій ЛУЗАН.

У загарбованому колі

Мал. В. ЧМИРЬОВА

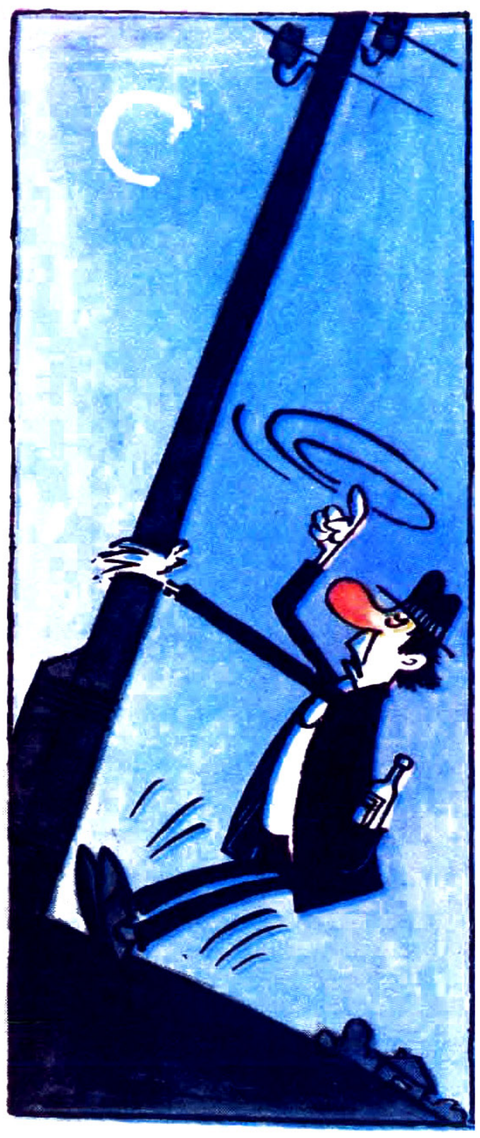

— А все ж таки вона крутиться!..

Мал. О. КОНОНЕНКА

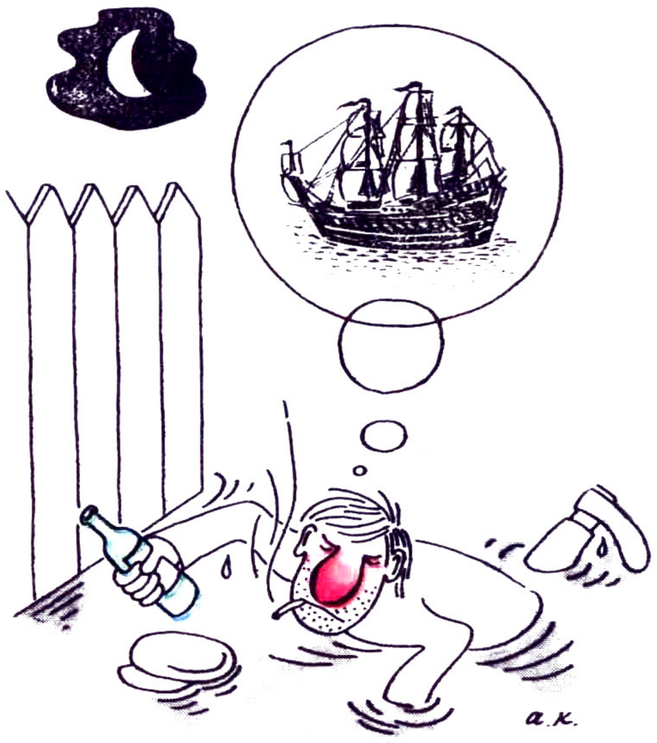

Без слів.

Мал. В. САВІЛОВА

Мал. М. ГУТНИКА

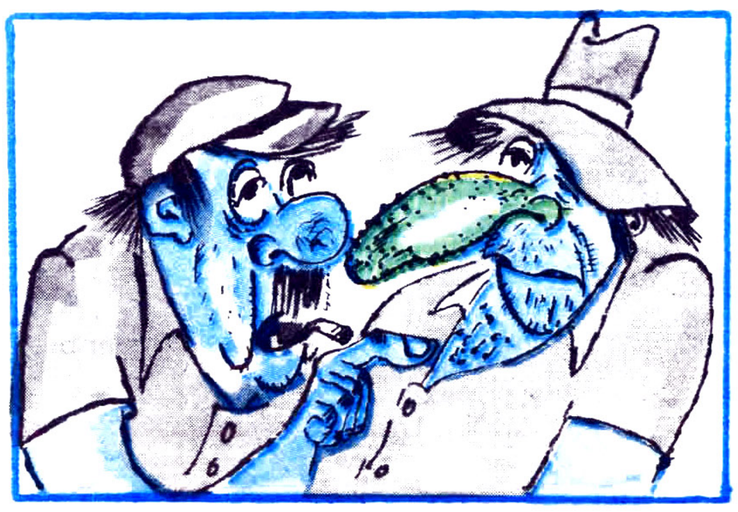

— Я ж казав тобі, дурню,— не пий огіркового лосьйону!

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— А дядько Іван усі рекорди механізаторів побив!

Дзвіночок

Байка у прозі

Біля лісу Баран побачив Козу. Оглянув її і спитав:

— А що це у тебе на шиї теліпається?

— Дзвіночок.

— Навіщо він тобі?

— Щоб я не загубилась.

— Бе-е-е, — засміявся Баран. — Як це не загубилась?

— Я далеко в ліс заходжу. Якщо заблукаю, мене по дзвіночку відразу знайдуть.

Баран подумав і сказав:

— Непогано б і мені такий дзвіночок знайти.

Постояв, позітхав і пішов.

А за тиждень він знову побачив Козу, весело гукнув:

— Гей ти, рогата! Усе свій дзвіночок тягаєш?

— Ношу. А що?

— Ну й дурна ти, — засміявся Баран. — Такі дзвіночки за часів царя Гороха носили. Кинь його.

— Навіщо кидати. Він мені потрібен. І дзвенить приємно.

— Теж мені дзвенить. У мене он яка штука. Транзистор називається.

— Він теж дзвенить?

— Дзвенить... Дурна! Він співає. Та ще як!

І Баран покрутив коліщатко.

Коза здригнулася і відскочила вбік.

— Ти чого? — здивувався Баран.

— Чого це він так реве?

— Дивачка. Реве... Це джаз передають. Найсучасніша музика. Шик-модерн, ясно?

— Модерн, модерн, — перекривила Коза. — І чого ти цей ревістор на шиї носиш? Слухав би дома, якщо подобається.

Баран мотнув головою і сказав:

— Ги, чого... Піду по селу, і усім зразу ясно — Баран іде!

Василь БИРЮКОВ.

ЗАПОВІТ ТУТАНХАМОНА

«Гоп зі смиком» була дуже оптимістичною піснею. Здобувши у часи непу визнання у романтиків великої дороги, вона буквально надихала смиків і гопів на щасливе життя, навчаючи не звертати уваги на різні побутові дрібниці. Ну, от, приміром, рядки:

«Тільки вийшов — карти в руки,
Півгодини — і по брюках,
Не везе, то й нічого тужить».

Хвацькі слова, чи не так? Скільки в них захвату, рвучкої експресії! Насторожити може хіба що оте «вийшов». Обережна людина обов'язково поцікавиться, звідки «вийшов», куди і по що? І виявиться, що радісний життєлюб сидів у буцегарні. Ця обставина уже дисонує з пісенним настроєм. Бо тюрма і при легковажному погляді на речі, і при серйозній задумі над життєвими катаклізмами усе-таки, що там не кажи і як там не виспівуй, не дрібниця.

Загалом пісня була добряча. Навіть інтелігентні люди співали — оті, з метеликами на шиї і вставними золотими щелепами.

Стривайте, а чому «була»? Вона існує й тепер. Але, як висловлюються трудівники музеїв, перебуває в запасниках. А так — все гаразд, її герої і сьогодні не нудьгують. Щоправда, нинішні смики і гопи не такі відверті злодії і пісенного, ба навіть прозового зізнання у них не дуже доб'єшся у судовому засіданні. На темних лавочках у парках вони тепер на гітарах та на балалайках не бринькають, мають удосталь костюмів і всього іншого. А в карти грають, як і ті, непівські.

І хоч, здається, зовсім інші люди, іншої вдачі, не якісь там жевжики, а статечні й порядні джентльмени, але програні у двадцятих роках штани не дають їм спокою і понині. Про всяк випадок працюють без штанів. Не вірите? Поспитайте у колишнього директора львівської їдальні № 61 А. А. Пальчина. Він якраз уже на волі — за щось там амністували. А якихось два роки тому і, зрозуміло, раніше, захочеться, бувало, Андрію Андрійовичу в карти з друзями перекинутися: зтелефонувалися, домовились, послали людину до каси Аерофлоту, — і от уже мають квитки туди й назад, у Крим і з нього, на два вихідні. Хто виграв тисячу-другу, хто програв другу-третю — не везе, то й нічого тужить. Але штани цілі, бо в Ялті форма гри — без штанів. У них парко.

Не скажу, щоб це був найкращий відпочинок. Туди летиш — реве літак, назад летиш — також реве. А там, на місці, тютюн, коньяк, за ловленим мізером і найсинішого в світі моря не побачиш. Але якось престижно: не на дачі в Брюховичах під Львовом граєш, а десь аж у субтропіках, які хтось інший лише в «Клубі мандрівників» бачить. Потім, правда, заборонили літати. Не за порушення здорового режиму, а за інше — за хабарі, крадіжки й так далі.

А от К. І. Куцир — з недавнього часу колишня начальник цеху кавової фабрики — теж гонорова особа і теж не без розуміння престижності, але аж на такі зальоти-польоти не йшла. Вона розважалася та бавилась переважно у Львові, а якщо й виїздила за межі, то тільки на відстань, яку може подолати за день автомашина «Волга». Марку названо не випадково, бо саме таке авто Катерина Іванівна від душевної приязні подарувала своєму, як тепер мовиться, другові. Парочкою і гасали.

Довідавшись про такий дарунок, не піднімайте догори вказівного пальця. Що там «Волга»! Так, дрібниця. Перебування Куцир у безпосередній близькості до кави, на яку тепер зайшла мода, як на мамине молоко, зробила її таким можновладцем, що «Волги» міг би запрягати цугом... Як вам таке подобається? Не дуже? Мені теж. Враження, що то дрібноголові купчики вшановуються — гроші туди, гроші сюди, базікання там, пересуди тут. Ми теж не черниці від кармеліток босих, але щоб отак перед людським загалом ламати з себе бундючну шляхту?! Цур їм!

Як мовиться, у кожного смика свій стиль, уподобання і система самозбереження.

У кооперативно-спілчанської еліти Сокальського району потихесеньку-помалесеньку теж утвердилося оригінальне розуміння престижності своїх посад і неповторності своїх осіб. Два директори: звірогосподарства — Я. Г. Ірза і міжрайбази — М. К. Савицький не грали на штани і боком поминули автобум, але вирішили запам'ятатися землякам і сучасникам нерухомим майном.

Відомо, що в силу постанов Центроспілки працівникам організацій споживкооперації, які будуються на селі, з 1980 року надаються серйозні пільги, а саме: половину витрат за споруджений дім бере на себе організація, в якій працює забудовник, а другу половину новосел виплачує щомісячними внесками упродовж багатьох років.

Згадані сокальці вирішили підтримати постанову Центроспілки, виїхати з міста Сокаля і побудуватися в селі Поториці. Проекти будинків підшукали відповідні: лише половина вартості становить 11 тисяч карбованців. Державі-то вони накинули рахуночки, але якось так вийшло, що збудувалися на... вулиці Польовій, якої немає в селі (там є Лугова), зате є в місті. Це стало особливо очевидним, коли директорські особняки третіми поверхами вип'ялися над непретензійними недомірками сусідніх вулиць і кварталів. У кожен можна заїхати — гараж під сподом, у кожному все на кнопочках, усе таке акуратнісіньке... Що ж до житлової площі, то її виявилося під кінець будівництва майже вдвічі більше від запланованої.

І досі не знають у Сокалі, як кваліфікувати будівельну аферу і що робити з директорськими палацами? Якось так виходить, що спустошувачі державних кас живуть за принципом «знай наших», а справді наших щось не знати.

Досі йшлося про вир життя і лемент оптимізму, властивий рокам завзяття і молодості. Але, як казали древні, все минає. В одних при сприянні Кримінального кодексу і понятих, у інших без них, але минає. Магазинний рубач м'яса Софія Шевчук якось замислилась над цією гіркою досконалістю світу і дійшла висновку про недосконалість життя. Доки ти рубач, доти шанована людина, з тобою всі чемні і здалеку торкаються капелюхів. А що потім?

Коротко кажучи, тьотя Зося пішла битим шляхом Тутанхамона і його кревників. Хоч цивілізація за тих часів і була первісною, але фараонам не можна відмовити у далекоглядності. І вони, мабуть, не раз зауважували, що, доки ти фараон, доти довкола всі чемні і вітаються лежачи на животі, а перестанеш ним бути — ніхто й копійки не кине на прощальний вінок.

А ще коротше кажучи, Зося возгордилася і за життя воздвигла собі пам'ятник — гробовець дорогоцінний. Щоправда, він менший за піраміди, але однаковий з ними ідеєю. І тепер при вході на Янівський цвинтар у Львові (теж престижний, якщо можна так говорити про кладовище) праворуч від брами височить усипальниця рубача м'яса. Я нічого не раджу, але, мабуть, таки цікаво час від часу поглянути на свій власний гробовець, будучи живим. Це з одного боку. А з іншого — як би ти не жив, чого б не творив, ти знаєш, що і в каштановій тіні цвинтаря ти вартісніший, аніж оті... Прості...

Недобре закінчувати на подібній ноті — все-таки фейлетон. Але й молодецький «Гоп зі смиком» якось не до пори. Та чи й знайде він слухачів — анахронізм, непівщина. Так то воно так, а що ж тоді ялтинський преферанс, директорські вілли і тому подібні прижиттєві пам'ятники?

В. ПАЛЬЦУН.

м. Львів.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Звикайте до нашого режиму — неодмінно спіть після обіду!
— А я й так звичний!

КЛУБ ГУБИТЕЛІВ ПРИРОДИ

Після деякої перерви члени Клубу губителів природи знову зібралися на своє засідання. На порядку денному стояло одне питання: «Кого приймати до Клубу, а кого — ні!»

— У нас є статут, де зазначено: «Усіх, хто губить природу», — казали одні.

— Ага, приймали усіх підряд, а потім майже рік мантію з латаття, сухих гілок та листя шукали. Бо без неї посвята в члени нашого Клубу неможлива, — заперечували інші.

— Приймати тих, у кого є «публікації»!

— Які ще публікації!

— Ну, наприклад, надрукували про тебе фейлетон чи замітку у пресі — отже, губитель.

— Давайте без бюрократії, — розсудив головуючий. — Губить чоловік природу — достойний членського квитка! Не треба порушувати наш статут. Приймати будемо усіх. Ну, а в першу чергу, звичайно, тих, кого відзначено на сторінках періодики.

Після цього відбулося голосне читання фейлетонів «Здавально-приймальні ігри на лоні природи» та «Баобаби біля Моначина», що друкуються нижче. Їх героїв було одноголосно прийнято до клубу.

Здавально-приймальні ігри на лоні природи

perec-ua.

perec-ua.

Тайм І. Фольклорний.

Схильне до міфотворчості навколишнє населення стверджує, що в сулянських водах колись водилися раки. Але після того, як котресь достроково введене до ладу підприємство хлюпнуло свої відходи просто в річку, вони щільними рядами посунули на сушу, видряпалися на досить крутий берег і подалися в ближні переліски. З того часу в Сулі раків немає. Зате вночі, коли добре прислухатися, можна почути тонкий посвист. Такий, як у шпаків, тільки тихіший. То, сумуючи за рідною стихією, тужливо свистять сулянські раки.

Але я особисто в це не вірю.

Бо, на відміну від людей, раки не вміють свистіти. І якщо вони й емігрували в переліски, то повинні сидіти там мовчки.

Або оця історія з мікробами. Лубенський завод «Комсомолець» якось уночі скинув у очисні споруди ковдрово-повстяної фабрики дещицю нафтопродуктів. Разом з уайт-спірітом. Згідно з усіма розрахунками, спецмікроби, які брали посильну участь в біологічній очистці стоків, мусили б дати дуба. Про це свідчать і аналізи: бувалі, виховані в антигігієнічних умовах суцільного бруду, мікроби проти уайт-спіріту не встояли — вилягли як один.

Але невгамовний людський голос і тут, всупереч науковим фактам, стверджує, що мікроби вціліли. Просто, зіткнувшись із несприятливими виробничими умовами, вони, мовляв, опустилися на дно і залягли у сплячку. До кращих часів.

Звичайно, з наукового погляду це безглуздя. Але не зовсім. Бо легенда передає загальний оптимізм місцевої боротьби за збереження навколишнього середовища.

Тайм ІІ. Діловий.

Боротьба триває досить напружена. Упродовж двох років очисні споруди м'ясокомбінату очолювало шість старших майстрів. Серед них був навіть такий, що присягався випити склянку очищеної під його керівництвом води. І уціліти.

Але за склянку він згоджувався взятися лише після цілої низки виробничих заходів.

Заходи за його правління втілити в життя не вдалося, і склянка залишилася неторканою.

Але це не означає, що в справі очистки не було поступу. Був. Окрім начальників, поміняли потужні вентилятори, які привезли майже з протилежного кінця Союзу, реорганізовано роботу лабораторії, планується механічна очистка пісколовок...

Поряд, на досить старенських спорудах ковдрово-повстяної фабрики, теж не дрімають. Незважаючи на перевантаженість, чистять, як можуть.

І якби раптом оголосили конкурс на кращу емблему цих споруд, то я б запропонував: на тлі синього неба зобразити постать схиленої над потічком красуні з лабораторною пробіркою в руках. Тільки... як передати запах потічка графічно?

Тайм ІІІ, який зводить нанівець тайм ІІ.

Але всі ці розрізнені й часто малоефективні зусилля по очистці міських стоків здаються взагалі марними з огляду на те, що буквально в центрі Лубен, на вулиці Чкалова, з міської каналізації виринає на світ божий бурхливий потік, який, не потовпившись в очисну мережу, ярками та видолинками стікає просто в Сулу.

Щодобово дві тисячі кубічних метрів стоків у первісно смердючому вигляді впадають у колись багату рибою і раками річку, поширюючи мертвотну зону вниз по течії, до гирла, яке оголошено державним рибзаказником і є основним нерестилищем промислової риби Кременчуцького водосховища.

На тлі цього факту красуня з лабораторною пробіркою в руках виглядає досить безпомічно...

Брунатний потік спробували загнати назад в каналізаційні надра. На місце прориву зробили набіг лікарі міської санепідемстанції і запломбували заслінку, через яку каналізаційний надлишок вийшов на прямий контакт із природою.

Екологічно передова громадськість міста підняла голос за економне витрачання води, що зменшило б кількість брудних стоків.

Але населення продовжувало несвідомо митися, а каналізаційний надлишок, в суцільній темряві, знайшов інший вихід: через нещільності труб став заповнювати підвали житлових будинків.

Невдовзі вражені мешканці стали свідками дивовижного видовища: їхня картопля плаває наввипередки з нечистотами, а консервація взагалі пішла в безстроковий підводний рейд.

Своя картопля ближче до тіла, ніж незнайомий широкій громадськості судак.

Свідомі й несвідомі гуртом кинулися до заслінки... І тепер каналізаційний надлишок, приблизно шоста частина всіх міських стоків, звично стікає старим руслом — просто в Сулу.

Тайм IV. Ідеальний.

Про те, «як було б гарно, якби...», треба писати мовою піднесеною і щедрою на епітети. Але це невластиво жанру, і тому доведеться обійтися сухим переліком фактів.

Очисні споруди ковдрово-повстяної фабрики і м'ясокомбінату розміщені практично на одному майданчику, на відстані 80—100 метрів одна від одної. Але єдиного комплексу не становлять. І коли, приміром, фабричні очисні можуть захлинатися від напливу стоків, м'ясокомбінатівські споруди працюють упівсили. І навпаки.

Каналізаційні мережі теж майже дотикаються. Але не з'єднуються. Природно, напрям і напір стоків не регулюється...

Якби каналізація міста і очистка стоків здійснювалися не різними підприємствами, а були зосереджені в одних кваліфікованих руках, то навіть за нинішнього, досить напруженого становища, можна було б добитися ефективнішого використання каналізаційної мережі та очисних споруд.

Тайм V. Історичний, або ніщо не нове в комунальному світі...

Ця думка відіграла, очевидно, не останню роль, коли готувалося урядове розпорядження про передачу відомчих очисних споруд на баланс комунальників. І з'явилося воно на світ ні рано, ні пізно, а понад шість років тому.

Але, незважаючи на те, що на його виконання Міністерство житлово-комунального господарства республіки буквально через два місяці «вдарило» власний наказ, у поведінці полтавських комунальників великої охоти до примноження своїх основних фондів не простежується. Тому з самого початку передача повелася, як черепаха на стометрівці.

Власне, це тема не нова. У травневому номері «Перця» за 1980 рік було опубліковано фейлетон «Головлікар шукає люк», в якому йшлося про те, що медперсонал Диканської райлікарні займається невластивими йому справами — утримує каналізаційну мережу. Тоді як місцеві комунальники до цього чомусь не мають аніякого відношення.

Виступ подіяв. Через рік райкомунгосп милостиво прийняв каналізаційну мережу лікарні під свою опіку.

Але це був чисто декоративний захід, який мав на меті лише продемонструвати повагу до преси. Бо, по суті, ведення каналізаційного господарства у райцентрі в одні руки не перейшло, а ще три довгих роки залишалося дезорганізованим і розрізненим. Лише в 1984-му місцеві завод будівельної кераміки, молокозавод та лінійне виробниче управління магістральних газопроводів спромоглися передати свої очисні споруди і каналізацію тим, хто самою долею покликаний за ними доглядати, — комунальникам.

Неодноразові спроби передати відомчі споруди комунальникам робили і лубенці. Я бачив навіть здавально-приймальний акт, складений у другому кварталі 1982 року. Його підписала тільки одна сторона. Та, що хотіла здати. Але облкомунгосп, посилаючись на певну непідготовленість очисних споруд ковдрово-повстяної фабрики і м'ясокомбінату, акта не підписав і чуже добро на свої спеціалізовані плечі не прийняв.

І це вперте небажання служити своєму призначенню часом призводить до парадоксальних ситуацій. Під час розмови з директором Лубенського м'ясокомбінату О. І. Гололобовим я помітив на його столі документ. Попросив дозволу ознайомитися. Цитую дослівно:

«Директору м'ясокомбінату...

Для оформлення дозволу на спеціальне водокористування прошу Вас дати свою згоду на прийняття і очистку стоків Лубенського виробничого об'єднання водогінно-каналізаційного господарства.

В кількості...

Начальник Лубенського ВОВКГ О. О. Чайка».

Чи не час помінятися ролями?

З тверезого, ділового погляду питання явно стоїть на голові.

А як же ноги, тобто комунальники?

Їх, здається, повністю влаштовує статус утриманця при рідній справі.

Тайм VI і не останній, бо здавально-приймальні ігри тривають...

Автора можуть дорікнути в тому, що він уявляє собі прийом-передачу очисних споруд, як дуже простенький акт. Подібний до того, що сусідці за столом, яка не дотягнеться, хтось ввічливо передає миску із салатом «олів'є».

Ні, автор має уявлення про порядок передачі, визначений наказом по міністерству житлово-комунального господарства шість років тому.

Але вимоги до «здатчиків» у ньому настільки розпливчасті, особливо в питанні технічного стану очисних споруд, що комунальники можуть ще десятиліттями маневрувати по їхньому широкому руслу, уникаючи конкретної відповідальності за ведення... комунальних справ.

Коли немає чітких критеріїв, бере верх вузький відомчий інтерес.

Начальник виробничого відділу Полтавського облкомунгоспу В. М. Пальоха зазначив: «Нормальний технічний стан — поняття дуже широке. Все залежить від того, з ким ми маємо справу. З Лубенської ковдрово-повстяної фабрики, наприклад, нічого не візьмеш. Їхні очисні ми можемо хоч зараз прийняти. А така потужна організація, як Лубенський м'ясокомбінат, здатна дещо зробити. От ми їх і притримаємо...»

У відомствах теж сидять не альтруїсти, які стали б вкладати кошти в споруди, призначені для передачі комусь. Там теж дбають про свій інтерес.

Отже, здавально-приймальні ігри тривають.

У що це виливається для навколишнього середовища і для міської гігієни, видно з попередніх таймів.

Варто згадати ще один наслідок. Невпорядкованість каналізаційного господарства, неповна очистка стоків паралізує подальший розвиток міста — йому не дозволяють розбудовуватись, бити нові артезіанські свердловини.

Дехто може закинути авторові, що він, описуючи каналізаційні справи на Полтавщині, вдався до надмірної деталізації. Виправданням йому може послужити те, що здавально-приймальні ігри тривають не лише на території Полтавської області.

П. СТОРОЖЕНКО.

БАОБАБИ БІЛЯ МОНАЧИНА

Загальні збори у колгоспах «Перемога» і «Заповіт Ілліча», що у Волочиському районі на Хмельниччині, відбувалися в один день і в один час — 22 вересня 1979 року. І головуючий на зборах у «Перемозі» Ковальчук В. Г., і голова зборів у «Заповіті Ілліча» Лисенко І. М. оголосили однаковий, як дві краплі води, порядок денний. І ухвала, прийнята у «Перемозі», нічим не відрізнялася від ухвали колгоспників, що працюють у «Заповіті Ілліча». Проголосували «за» — одноголосно майже 500 чоловік.

— Отже, товариші,— сказали головуючі,— віднині в наших угіддях ніяких боліт немає, а є в нас державний заказник республіканського значення, і не просто собі заказник, а заказник гідрологічний.

— Ну звісно, діло потрібне,— схвально загули колгоспники,— хай гніздиться там усяка птиця, плодиться болотяна звірина, хай нагулюють жирок коропи у ставках. І нам буде гарно, та й лелекам чи диким качкам безпечно й привільно під нашою охороною. Хай приїздять до нас з інших районів, областей і вчаться, як треба любити й оберігати природу.

Та, як кажуть, добрий початок — половина діла.

Згодом було видано колгоспам охоронні свідоцтва. Колгосп «Перемога» брав під свою опіку 119 гектарів заказника, а «Заповіт Ілліча» — 21.

А постановою Ради Міністрів УРСР № 132 від 25 лютого 1980 року «типове низинне болото в заплаві річки Грабарки, яке має велике водорегулююче значення» було затверджене як Моначинський державний заказник. Міністерство сільського господарства УРСР і Державний комітет УРСР по охороні природи 2 червня 1980, а потім ще раз 28 листопада 1985 року, затвердили Положення про Моначинський державний заказник, у якому йшлося про те, що в урочищі забороняються меліоративні роботи, видобування торфу та інших корисних копалин, випас худоби, викошування сіна, виполювання трав'яного покрову, будівництва споруд, рух транспорту і т. д. Передбачалося, що Моначинський державний заказник може стати місцем, де проводитимуться науково-дослідні роботи і проходитимуть практику студенти-біологи.

Радійте, вальдшнепи і чорниші, норці великі і малі, та ще й норці сірощокі, білі лелеки, чаплі сірі і чаплі руді, кохайтеся на водяних просторах, лебеді з лебідками. Хлюпочіться у голубих водоймах, линці з коропами, і не дрімайте, аби щука вас не впіймала. Радійте, майбутні ботаніки, зоологи, орнітологи, іхтіологи, ентомологи, вивчайте, на здоров'я, різних там болотяних жучків і комашок...

Але, стривайте... Почекаємо радіти. Ми забули сказати ще про одного господаря Моначинського заказника, якому належить 65 га угідь. Це Хмельницький облрибкомбінат, що знаходиться в м. Меджибожі, за сотню кілометрів з гаком від Моначинського урочища. Не поспішайте перефразовувати відоме прислів'я про те, що на городі бузина, а дядько у Києві... чи то пак, у Меджибожі. Зв'язок тут є. І прямий. Як ви уже прочитали вище, заказник гідрологічний. А як співав один із героїв фільму «Волга-Волга», що «без води і ні туди, і ні сюди». Якщо ми, грішні, без води нічого не варті, то годі й говорити про різних там рибок, та й про птицю, що дуже любить у воді поплавати. Якщо є рибкомбінат, то має бути риба. А коли має бути риба, то мусить бути якщо не море-океан, то принаймні ставок. Має бути, але нема. Точніше, був ставок площею 250 га, що примикав до боліт, оголошених державним заказником. Але це було ще десять років тому, коли голубе плесо тішило людське око і приємна прохолода від водяної акваторії обвівала зморене у літню спеку тіло якогось подорожанина-туриста чи відпускника. У 1976 році воду із ставка випустили. Сказали, що на певний час, поки проведуть меліоративні роботи в колгоспах «Перемога» та «Заповіт Ілліча», бо став затоплював землі, придатні для вирощування сільськогосподарських культур. Ставок випустили, а далі справи не пішли.

І сьогодні місце, де колись хлюпотіли хвилі, скидається на африканську савану: стирчить бадилля торішнього очерету й осоки, а поодинокі верби й вільхи, що ростуть на дні колишнього ставка, можна сприйняти за екзотичні баобаби, тільки з тією різницею, що навколо них бродять не леви та антилопи, а наші рідні коні й корови. Але коні не винні (та й корови також), бо положень про заказники вони не читають і не знають, що там випасати худобу заборонено. І гуркотять урочищем трактори, тягачі, машини, які своїми колесами й гусеницями порубцювали його так, що воно нагадує полігон для випробування нової техніки.

Отак стоїш на греблі, біля бетонного стовпа, до якого прикріплена металева табличка з написом «Моначинський державний заказник» і думаєш: заказник державний, а от дбають про нього чомусь зовсім не по-державному.

В. БУЛАВКО.

Хмельницька область.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— А ще кажуть: як з гуски вода!

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— А от мені тепло! У цих газетах — гарячі запевнення президента про настання кращих часів.

Найстабільніша фірма

— Біс його знає, в яку фірму вкласти наші заощадження,— бідкався містер Джонс. — Оті фірми то буйно квітнуть, то враз катастрофічно репаються. Придбаєш ніби й надійні акції, а фірма — хрясь! — і збанкрутіла!

— А гроші акціонерів хтось тихцем поклав до власної кишені,— додала місіс Джонс.

— Боже мій, у якому злочинному світі ми живемо!

— Що не ділок — то грабіжник або шахрай...

Містер та місіс Джонс турбувалися про ті свої прийдешні літа, коли їх величатимуть — «старим мотлохом» або «трухлявим непотребом», а в офіційних промовах — «соціальним баластом». Якщо не матимеш грошви, тебе хутенько турнуть на вулицю. Це точно! В уяві виразно малювалася моторошна кілометрова черга за жалюгідним полумиском філантропічної юшки...

Єдиний рятунок — надійні акції, що забезпечували б дивіденди.

— Яка ж фірма могла б плювати на різні біржові лихоманки та усілякі кризи? — бідкався містер.

— Є така! — нараз упевнено озвалася місіс.

— Це ж яка, цікаво? — з неприхованою іронією запитав він.

— Мафія! — відказала вона.

Від несподіванки містер ошелешено вибалушив очі на свою половину.

— Ти диви! — вражено промимрив він.

— Атож! — лагідно мовила вона. — В умовах економічної нестабільності хіба не пруть угору прибутки «Коза ностри»?

— А й справді,— ожив містер Джонс. — Ділки-мафіозі накопичили хмарочоси доларів!

— До того ж гангстерського бізнесу ніхто не оподатковує...

— Подумати тільки! Такого привілею не мають навіть Моргани та Рокфеллери!

— Фірма є, та акцій вона не має,— журливо зітхнула місіс Джонс.

І тут містер розбурхався до краю.

— Де це чувано? — грізно заволав він. — Щоб у вільній країні отак нахабно порушувалися принципи Свободи та Демократії, котрі ми рекламуємо як взірець на всенький світ? Сором енд ганьба!

— Ти про що? — у свою чергу отетеріла місіс.

— А про те, що наш уряд досі не дав дозволу на легалізацію найстабільнішої фірми у царині приватної ініціативи! Хіба це не грубе порушення природних прав людини?! Подумати тільки: значний прошарок ділового населення і досі змушений робити свій бізнес потайки!

— А ти запропонуй поправку до конституції, звернись у конгрес або до батьків-сенаторів...

— А це думка! Я їх навіть звинувачу у непослідовності.

— А в чому ж вона виявилася?

— Як то у чому?! Та ж вони скасували останні обмеження на приватну торгівлю вогнепальною зброєю, і в країні злочинність враз іще вище підстрибнула. Адже нині можна купити навіть кулемет як забавку для немовлятка. Будь ласка! Аби гроші...

— Але який зв'язок...

— А ось який: якщо вони сприяють зростанню злочинності, то їм слід бути послідовними і нарешті легалізувати бізнес гангстерів.

— Та чи зрозуміють нас у світі?

— Ха! Чого ж нам ховати фірму, усьому тому світові відому? А я навіть добру назву для неї підкажу...

— І яку ж, мій любий?

— Я не скнара,— можу навіть кілька на вибір запропонувати. Наприклад: «Мафія-лімітед», «Рекет-індастриз» або «Кіднапінг інкорпорейтед». Гарно звучить, га? Нічим не гірше, аніж у всіх інших легалізованих військово-промислових ділків з «індустрії смерті». Ану, женіть надійні акції найстабільнішої фірми Ю-ЕС-ЕЙ «Коза Ностра енд К°»!

Чи буде попит на труну?

Містер Джонс сказав своїй половині:

— Відчуваю, скоро ми добряче погріємо руки!

— Цікаво, на чому? — жваво озвалася місіс.

— На трупах! — приголомшив він її.

— Тьху на тебе! — обурилася місіс. — Додумався: гріти руки на холодних трупах...

— Дурна ти! — гостро заперечив містер. — Хіба тобі не відомо, що Пентагон заміряється перетворити земну кулю на всесвітню трупарню? Нині саме час утворити трансконтинентальну поховальну компанію «Глоб ТРУНА інкорпорейтед». Адже пентагонівські плани світового умиротворення гарантують сталі й високі дивіденди! Убивчої зброї для цього накопичено доволі...

— А скільки? — запитала практична місіс.

— Скільки? На всіх стане...

— Не може бути!

— А ти лишень уяви собі, що вибухова потуга ядерних боєприпасів нині дорівнює 50 тисячам мегатонн тринітротолуолу. А що це означає? А те, що їхня руйнівна потужність у десять разів перевищує вибухову могуть усіх бомб, снарядів, торпед і мін, використаних під час другої світової війни, у тому числі й двох атомних.

— І все ж якось не уявляється...

— Поясню простіше,— пом'якшав містер Джонс. — Якщо всі ядерні бомби перетворити на тринітротолуол і повантажити в залізничні вагони, то ешелон з вибухівкою двадцять разів перетнув би відстань від Землі до Місяця і назад, або це склало б сорок ешелонів в один бік.

— Нарешті розбагатіємо,— мрійливо зітхнула місіс Джонс.

— Ще б пак! — погодився містер. — Візьмемо Старий Світ: сімсот мільйонів європейців буквально сидять на термоядерному погребі, що може навіть випадково підірватися будь-якої хвилини. Тотальне знищення гарантовано! Та якщо труну оцінювати лише в один мізерний долар, то фірма «Глоб ТРУНА інкорпорейтед» уже матиме сотні мільйонів доларів прибутку!

— Скажи мені, мій любий,— раптом заклопотано спохмурніла місіс Джонс,— а чи буде у трупів попит на труну?

Юрій ЯЧЕЙКІН.

Мал. В. СОЛОНЬКА

Муза «жовтої преси».

У МУЗЕЇ

Один з найбільших в світі це музей.
Тут фонд картин, ціни нема якому.
І тисячі допитливих людей
Любуються шедеврами у ньому.

Дійшли вони до нас із тьми століть,
І слава їх ще й досі не померкла...
Якась красуня довгий час стоїть
Біля картини, наче проти дзеркала.

— Дивись, яке культурне он дівча, —
Говорять люди,— щось, здається, пише.
— Мистецтво, певно, глибоко вивча.
— Не заважайте, друзі, тсс... Тихіше.

— А то подума ще, дитя святе,
Що ми, мовляв, невиховані й грубі.
Та придивились — аж дівчисько те
Стоїть байдуже і... фарбує губи.

Ілля ДОЛЯ-ПОПОВ.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Молодий ще, недосвідчений — перекуру від пожежі не відрізняєш!

ЯКИЙ САВА, ТАКА Й СЛАВА

ВЕЛИЧАЛЬНИЙ ТОСТ

директора Осипенківського заводу ефективної кераміки С. І. СТАРОСТІНА

Перш за все хочу пояснити, як мене шість років тому на директора посватали. Викликали, значить, і сказали: «Приймай!» — «Не можу! — завертівся я, як сорока на тину. — У мене — ні освіти, ні досвіду». — «Наберешся!» — гримають. «Горілка, — продовжую упиратись, — усьому доброму злодійка. Вона мене родила, вона мене хрестила, вона мене і завод до прірви доведе...» — «Не хвилюйся! — заспокоюють. — Якщо зап'єш, витверезимо, до прірви завод доведеш — витягнемо!»

І таки вговтали. Притягли до того заводу, та й силоміць всадовили у директорське крісло. Господи, чого я тільки спершу не натерпівся! Оце, думаю, вскочив, як Сірко в дерть. Отут мені й гаплик буде, бо ж у ділі цім я — ні в зуб ногою...

А тепер аж смішно згадати. Даремно я дрижаків ловив, даремно панікував. Не святі горшки ліплять. Запорізький трест «Промбудматеріали», якому завод підпорядкований, так за мною печеться, як за рідним синочком. Кожного року доводить плани виробництва цегли вдвічі менші проти заводських виробничих потужностей. Але й такі плани ми успішно провалюємо: виробничу програму 1984 року виконали на 32,6, а минулого року — аж на 31 процент!

І що? І — нічого! Директорую собі потроху.

Як твердять трестівські спеціалісти, котрі вряди-годи сюди завертають, техніка у нас не ремонтується, знаходиться в незадовільному стані, механізми зношені до краю, і через часті поламки технологічного обладнання завод простояв загалом 1.893 години, внаслідок чого недодав до отого куцого, вкороченого-перевкороченого плану 4.247 тисяч штук цегли. Та воно, може, й на краще. Бо уся ота цегла, що ми її випускаємо, така міцна, як з кльочча батіг. Бо зліплена так-сяк, на косяк, аби не по-людському, а за принципом: торох — горох, змолотили — квасоля. Тож недарма від нашої продукції покупці відхрещуються, як чорт від ладану. Але мені — байдуже! Директорую!

За твердженням тих же спеців, на заводі переважає важка ручна праця, продуктивність якої у кілька разів нижча від запланованої; вкрай низька трудова і технологічна дисципліна, десятки й сотні прогулів, через які завод також простояв не одну і не дві доби.

Ну, а я що їм казав? Попереджав же: я вам, дорогі, напрацюю! Більше того, ще й таке додам: майже всі вони, ті прогули, пов'язані з пиятикою. Бо ж недарма говориться, що який пастух, така й череда. Я сам її, оту скаженівочку, вірно люблю та, правду кажучи, й іншим не забороняю... Якось, пригадую, випив я дві неповних, а третю через верх. Одним словом, набрався, як лин мулу, і сів за кермо заводської автомашини. Виїхав із заводу та й почав виробляти дорогою кренделі. Де в біса взявся автоінспектор! Зупинив мене, пересадив на свою «мигавку» та й завіз у витверезник... Ну, думаю, все. Отут твоєму директоруванню, Сергію, і кришка.

Аж ні! Трохи пальчиком насварилися та й великодушно простили. То як же мені, скажіть, за благодійників своїх і далі чарку не пити?.. Не деревина ж я бездушна...

Згодом мій подвиг повторив механік заводу Микола Петрович Олійник — і теж познайомився з отим закладом... Вредна у нас міліція! Але й те сказати: затримує ж не щодня. Шість років підряд здійснюю я регулярні щоденні рейси з міста Бердянська, де мешкаю, до села Осипенко, де мій завод знаходиться, накручуючи за день заводською автомашиною понад сто кілометрів. Вже угробив на цих поїздках два «Москвича», а тепер пересів на персональний тридцятидвомісний автобус і їжджу на ньому сам-один. Правду кажучи — скучнувато. І як це наш водій О. Н. Хомич чотири роки витримував! Він теж отак само, один, як палець, пиляв, бувало, оцим автобусом з міста до села і з села до міста, бо також в Бердянську живе. Правда, тоді ми з ним частенько, було, розважалися: ганяли наввипередки — я на «Москвичі», а він на автобусі. А тепер нема з ким і позмагатися: звільнився від нас Олексій Никифорович.

На оті персональні поїздки витрачається, правда, таки багатенько пального. Через них, якщо чесно признатися, заводські вантажні машини вже понад п'ять років нерухомо стоять «голодні» — з порожніми бензобаками. Ну й що з того? А я, по-вашому, мушу пішки ходити? Недавно тут один кореспондент приїздив, питаннячко мені підкинув — дурнішого не придумаєш: «А чи не змогли б ви, — каже, — Сергію Івановичу, їздити на рейсовому «Ікарусі», який курсує цією трасою кожні 20—30 хвилин?» Ну, я йому й пояснив, що до чого... «Ви що, — кажу, — чоловіче добрий, не розумієте, що я — ди-рек-тор?! А директорові належить їздити на персональній машині. Втямкували? Отож!» Який швидкий знайшовся... Їдь, каже, автобусом! Ніби не знає, що в маршрутних автобусах заборонено їздити в нетверезому стані...

Тицяють мені пальцями, що на заводі все валиться, що фінанси співають романси: замість запланованих прибутків — сотні тисяч карбованців збитків, і державі вже заборговано 760 тисяч карбованців. З цієї суми 580 тисяч ми повинні були вже давно повернути, та не повернули, бо нічим... Ну й що? Комусь від усього цього, може, й ніяково, а мені однаково. Повірте, і за вухом не свербить. Аби мені місяць світив, а зорі як хочуть... Аби на місці тримали та директорську зарплату платили! А зауваженнями та доганами мене не злякати. Минулого року їх аж три ухопив, і всі — суворі... Ой, як страшно! Удень не сплю, уночі не їм. А тільки закусюю. Шпарте далі, а я послухаю та вип'ю за ваше здоров'я! Як не випити за здоров'я добрих людей!

Монолог С. І. Старостіна записав і до друку підготував І. ГАЛІЦИН.

Запорізька область.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Чому у зайчика довгі вуха

КАЗКА

Зайчик Куцохвостик дуже любив святкувати свій день народження. Тоді йому ведмедик Мишко приносив цілий мішок моркви, смикав за вуха і казав:

— Це тобі від мене подарунок.

Їжачок Колючик теж тягся до вух, легенько їх посмикував і вже потім заносив до нори кошик яблук. Вовчик Сірячок піднімав зайчика за вуха і діставав з торбинки кілька качанів капусти. Одне слово, усі дарували Куцохвостику стільки усього смачного, що він аж стрибав від радощів.

І от виникла у зайчика така думка:

— А чому це у мене день народження лише раз на рік? Буду святкувати його щомісяця. Подарунків же буде більше.

Через кілька тижнів знову він кличе звірят на іменини.

— Так ми ж твої іменини недавно святкували! — здивувалася лисичка Пушинка.

— То було минулого місяця. А в цьому ви мене ще не вітали,— пояснював зайчик.

— Хіба таке буває? — заперечив ведмедик Мишко. — День народження святкують тільки раз на рік.

— Може, у ведмедів і раз, а у нас, зайців, щомісяця,— серйозно мовив Куцохвостик.

Перезирнулися звірята: «Ну й дива!» Але не хочеться ображати друга. «Може,— подумали,— у зайців воно й справді так заведено?»

Узяв ведмедик мішок і пішов по моркву. Їжачок покотився по яблука. Вовчик почвалав по капусту.

І от завітали знову звірята до Куцохвостика на день народження.

Ведмедик зайчика за вуха потягнув і гепнув перед ним мішок моркви:

— Щоб великий ріс!

І їжачок потягнув за вуха, а потім заніс кошик із яблуками:

— Щоб здоровий був!

Вовчик Сірячок теж легенько посмикав Куцохвостика за вуха і дістав з торбинки кілька апетитних качанчиків капусти:

— Щоб добре бігав!

У зайчика аж слинка від таких подарунків покотилася.

Минув ще місяць. Знову зайчик запрошує усіх на день народження. Знову звірята тягнуть Куцохвостика за вуха і вручають подарунки. Тільки зайчик чомусь уже не радіє. Бо відчуває він, що після чергових іменин вуха у нього більшають і більшають. Адже звірята, вітаючи його з днем народження, обов'язково за них смикають.

Схаменувся зайчик. Соромно йому стало від того, що обманював друзів. Бо у зайців, як і у всіх, день народження один раз на рік.

Розказав він про все звірятам, а вони тільки усміхаються. Друзі давно усе зрозуміли, тільки не признавалися про це Куцохвостику, щоб його не образити.

І зайчик зрозумів, що негарно інших обманювати.

Тільки от вуха у нього так і залишилися довгими.

Михайло ПРУДНИК.

Нерозумні півники

Два півники-забіяки
За пшонину бились,
Два півники-небораки
Зовсім поморились.
Лежить собі та пшонина,
Курочки сміються:
— Завтра знов іще за неї
Півники поб'ються.

Василь ДОМЧИН.

Хвалився Андрійко

— Діду, я трави багато
Накосив біля ставка!
Будем тиждень годувати
І корову, і бичка!
Похвалив дідусь хлопчину,
Став тихенько міркувать:
— Доведеться взять машину,
Щоб додому все забрать.
— Та навіщо та машина?
І без неї обійдусь.
— Взять гарбу і дві драбини? —
Перепитує дідусь.
— І гарба нам не згодиться,—
Заявив меткий Андрій. —
Влізе вся ота травиця
У малий мішечок мій!

Борис ШРУБЕНКО.

СПЕЦІАЛЬНА СЕКЦІЯ

— Щось ти, Семенку, кожного дня пізно йдеш зі школи,— каже сусід. — Мабуть, ще й секцію якусь відвідуєш?

— Так,— відповідає Семенко.

— І що ж то воно за секція?

— Спеціальна.

— А саме?

— Для невстигаючих з арифметики...

Микола ГЕРАСИМЕНКО.

УЛЮБЛЕНИЙ ПРЕДМЕТ

Оксана запитує Миколку:

— Який урок ти найбільше любиш?

— Фізкультуру,— відповідає хлопець.

— Чому?

— Хочу навчитися добре бігати. У нашого сусіда є великий пес. Він одного разу як погнався за мною... Добре, що поруч росла вишня...

Руслана ХОМЕНКО.

Вітаємо з перцем

Мал. І. ЛОПАТІНА

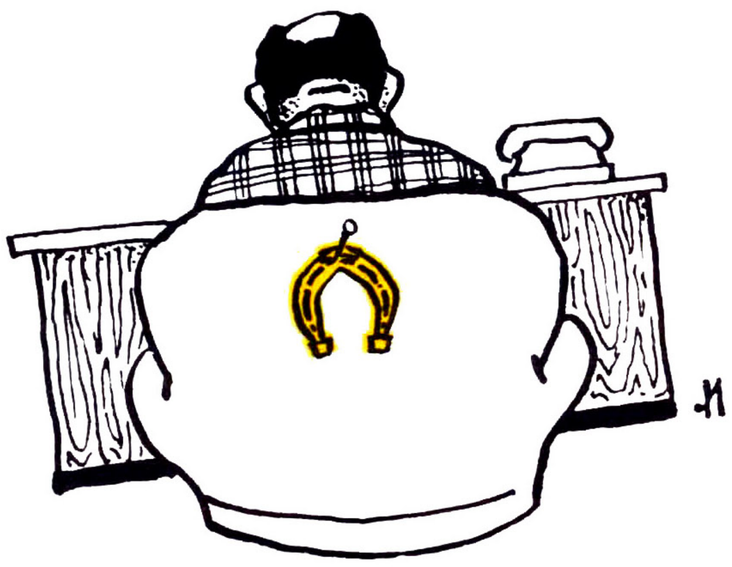

Без слів.

Мал. О. КОНОВАЛЕНКА

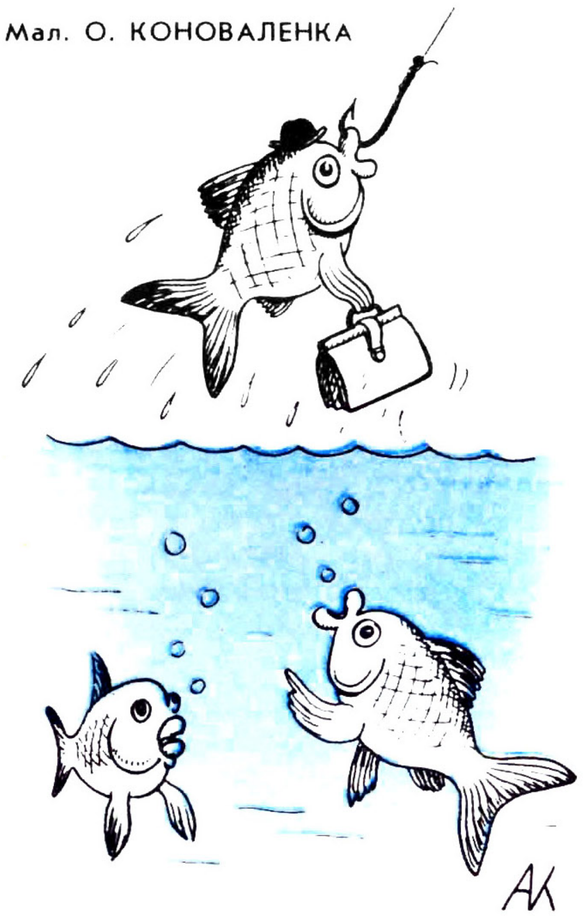

— Пішов на підвищення!

Мал. В. ХАРИТОНОВА

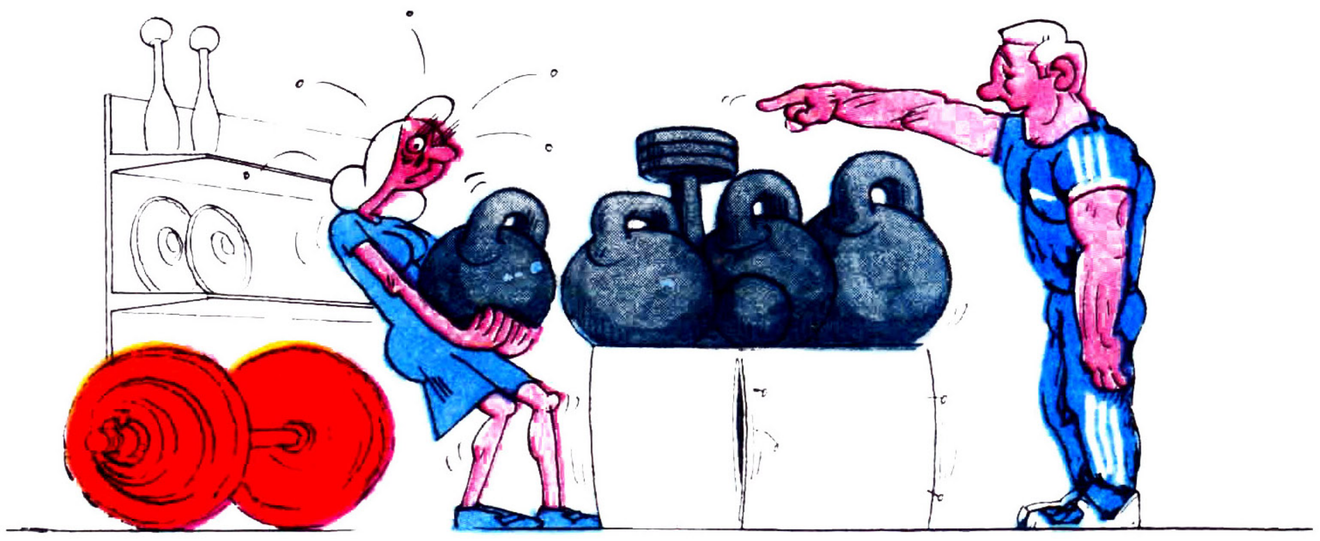

— І он ту штангу теж, будь ласка, покажіть.

Мал. О. БОБИРЯ

Без слів.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

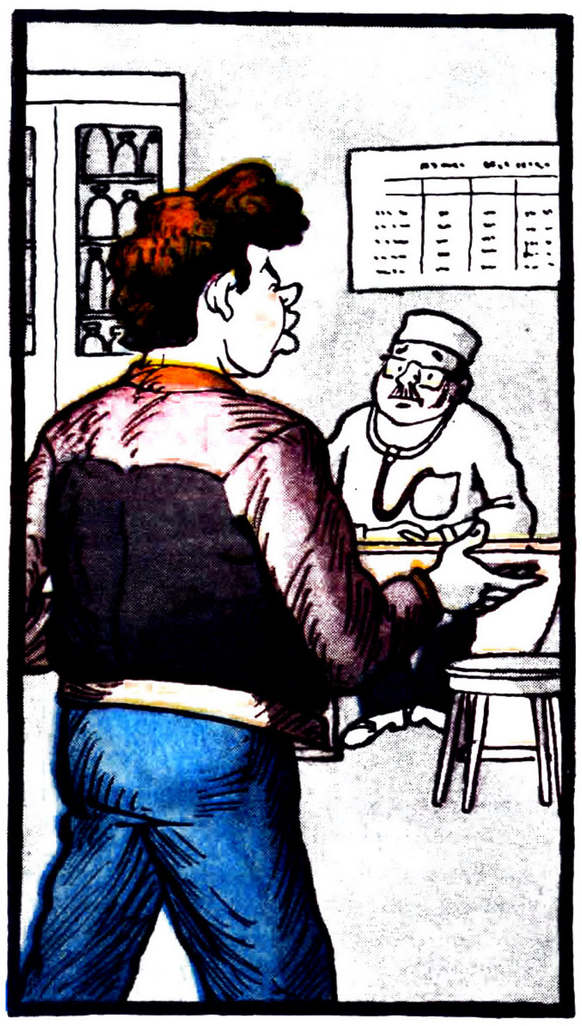

— На що скаржитесь?
— У мене погано з грішми.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

Без слів.

Підводні усмішки

ШАНУВАЛЬНИК

Двоє працівників музею образотворчого мистецтва розмовляють між собою:

— Он поглянь на того чоловіка. Відразу видно — шанувальник! Він сьогодні уже втретє повертається до нашої зали.

— Еге, я теж помітив. Може, йому розповісти про деякі експонати?

І підійшов до незнайомця:

— Що вас цікавить, чоловіче? Можемо допомогти...

— Та я,— відповів той, витираючи хустиною спітніле чоло,— ніяк не можу знайти вихід із вашого музею...

Повідомив І. КЛЕПЕЦЬ.

м. Полтава.

ВСЕ НАВПАКИ

Дружина прискіпується до чоловіка:

— Той молодик дивиться на тебе вороже, ніби ти йому заборгував.

— Навпаки, він мені винен. А я йому лише нещодавно про це нагадав...

ІСТОТНА РОЗБІЖНІСТЬ

— Дивно. Сам болієш за футбол, а синові ганяти м'яча забороняєш.

— То різні речі. В першому випадку достатньо знати, який рахунок, а в другому — оплачувати ще один рахунок скляреві.

Повідомив А. ПАСТЕРНАК.

м. Боярка
Київської області.

У ГОСТІ

Бабуся їде в автобусі з малим онуком до міста.

— Куди їдеш, Грицю? — питають його односельці.

— У гості,— поважно відповідає той.

— До кого?

— До мами і тата.

З ТОРБАМИ ПО СВІТУ

— Бачиш, он пішла Катерина на автобус із клунками? Виростила стільки дітей, а тепер їздить по білому світу з торбами...

— Як це?

— До сина-студента у Харків, до дочки-випускниці у Полтаву, до сина-курсанта у Київ... І кожному торбу вези...

Повідомив Є. НАУМОВ.

Полтавська область.

У перчанській вітальні

Віктор Ендеберя

ЯЩИК

Будемо відвертими: у плодоовочевому магазині можна працювати.

Але... через тих перевіряючих можна забігти галасвіта. А їх же приходить та приїжджає... І районні — санстанція, пожежники, торговий відділ, народний контроль, прокуратура, міліція. І обласні — з комбінату, з плодоовочевого об'єднання...

І кожен шукає. І шукає доти, доки не знайде. **Недолі**ку. А знайшовши, не піде з магазину, поки ти — не ліквідуєш. А недоліки є такі, з якими й за кілька днів нічого не зробиш. А декотрі так ще треба й замазувати.

От і прикиньте... Палець до носа. Як можна працювати у такому становищі!

Щоправда, у моєму магазині я розв'язав це питання. За допомогою ящика.

Отак ось беру порожній дерев'яний ящик... З-під помідорів, огірків чи яблук. Кидаю його, мов жабу, посеред торговельної зали. І спокійнісінько працюю.

І що б ви думали?! Варто перевіряючому зазирнути до магазину — і він уже на гачку. Точніше, біля ящика.

— А це що таке?! — визвіряється, наче посеред торговельної зали лежить не звичайнісінький ящик, а якесь страхіття. — Чому тара валяється?! Негайно прибрати!

А я ж тільки чекаю цього. Прямо тут же, на очах у перевіряючого — хап той ящик. І заховав у підсобку. І цієї ж хвилини перевіряючий з почуттям виконаного обов'язку йде далі.

А я знову за ящик, і знову його посеред зали кидаю...

ДІРКА

Пізній вечір. Повертаємося з гостей. Я за кермом «Жигулів». Діти, дружина і теща — поруч. Додому ще кілометрів вісім лишилося. Пробиваю колесо.

Тільки-но поставив запаску — порушую правила. На червоне світло поїхав. А тут як із-під землі автоінспектор.

— Сю...р...р...р... — зупиняє мене.

— Все! — кажу приречено й тисну на гальма. — Зараз дірку проб'є.

— Та він що?! — на всю потужність зойкнула теща. — Здурів?! А як же ми тоді додому доїдемо? Запаски катма. Де ти камеру клеїтимеш?

— Та що ж він, мамо! — з серцем кажу. — В колесі битиме дірку чи що?

— А в чому?

— У талоні,— пояснюємо всі разом.

— Еге?!! — полегшено зітхнула вона. — А я думала в колесі. Тоді хай б'є!!!

ХТОЗНА

Тиждень тому я помітив, як доярка Марія Петрівна пляшку молока з ферми несла.

Зупиняю її. Конфісковую молоко. І, відповідно до своїх службових обов'язків, заходів вживаю: вимагаю пояснення, складаю акт, про все дирекцію сповіщаю, «Колючку» випускаю, дирекцію сповіщаю, «Колючку» випускаю, папери до товариського суду подаю...

Наступного ранку Марія Петрівна на роботу не вийшла. А корів доїти більше нікому. Доярок підмінних немає.

Я — до керуючого. Отак і отак. Що робити? А він:

— Ти ославив Петрівну?

— Я,— відповідаю.

— От і дій сам. Наступного разу будеш розумнішим.

Сьогодні шостий день дояром. З бригадирством за сумісництвом. Щодня бачу, як Катерина, доярка з сусідньої групи, також глек молока собі наливає. Та я не чіпаю її. Ось завтра вийде на роботу Марія Петрівна (вона, як виявилося, прихворіла),— тоді можна буде. І то — хтозна...

ПСИХОЛОГ

Дома закінчився газ, і я поїхав у газове господарство балона міняти.

Приїжджаю мотоциклом з коляскою. Ручкаюся з комірником Андрієм Васильовичем. (Ми з ним сто літ знайомі. І всі ці сто літ він тут комірником). Даю йому, як і завжди (до речі, як і всі, хто без квитанції сюди приїжджає по газ) п'ять карбованців, хоч балон газу коштує три.

Андрій Васильович неквапно ховає гроші в кишеню штанів, відшукує найважчого балона і починає на всі заставки лаяти свого бригадира. І сякий він, і такий. І у справах ні бе, ні ме. І кишкоглот...

— Андріє Васильовичу! — перебиваю його.

— Що?!

— Хіба ж можна отак про свого начальника-бригадира?! — усовіщаю його. — Га?! Він же керівник! Ну і ти ж таки з ним, мабуть, наварчиком ділишся? — киваю на відстовбурчену кишеню його штанів, куди, мов у прірву, полетіла і моя п'ятірка.

— Та ділюся,— упівголоса, крекнувши, зізнається той.

— Отож! — веду далі. — Значить, тоді ж — навпаки... Кажи, що гарний він... Маскуйся...

— Так оце ж я й маскуюся,— зашепотів на вухо мені комірник. — Насправді — гарний він... Душа — не людина, і він так думає.

З ГАРАНТІЄЮ

— Алло! Це ПеМеКа-33?

— ПеМеКа-33.

— Тресту «Сільбуд»?

— Тресту «Сільбуд».

— Ви начальник ПеМеКа?

— Ні. Головний інженер.

— Дуже приємно. Хочу запитати вас.

— Будь ласка.

— Чи правда, що протягом останніх семи років ви здаєте об'єкти в експлуатацію тільки з гарантією?

— Правда.

— А як це вам вдається?

— Дуже просто. Адже інакше замовник не прийме їх. От і доводиться письмово гарантувати, що протягом такого-то часу всі недоробки буде усунено... Знаємо — теоретично це карається законом. Але ніхто на це не звертає уваги. А хто це говорить?

— Прокурор...

ДИВНІ ЗНАЙОМІ

Дивні якісь знайомі у мене...

Ті, що мешкають у селі, мріють лікуватися у райцентрі.

— Бо отам,— переконливо кажуть вони,— справжні лікарі. А у нас... Коновали.

Ті, що живуть у райцентрі, дуже хотіли б «ремонтувати» себе в області. Бо там, мовляв, справжні медики. А у нас... Коновали...

Знайомі, яких обслуговують клініки обласного міста, бажають «ремонтувати» душу і тіло лише в столиці. Бо:

— Отам справжні лікарі. А у нас... Партачі...

А мої знайомі кияни мріють лікуватися тільки у сільських лікарнях.

— Бо лише там,— авторитетно кажуть вони,— справжні лікарі... У них практика велика. А у нас — що!..

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

«Вулиця для пароплавів» — так називалася замітка (№ 5 журналу), в якій повідомлялося, що на вулиці Орловській (м. Дніпропетровськ) ще кілька років тому прорвало водопровідну трубу і вода безупинно заливає проїжджу частину вулиці. А місцеві комунальники роблять вигляд, наче нічого не сталося.

Після виступу Перця заступник голови Дніпропетровського міськвиконкому М. П. Малишко повідомив, що водопровід полагоджено. Відремонтовано також і проїжджу частину вулиці.

●

У тому ж номері було вміщено замітку «У полоні гостинності», в якій розповідалося про те, що клієнтам Полтавського фотоательє № 4 доводилося місяцями учащати туди, аби одержати своє замовлення.

Начальник Полтавського обласного управління побутового обслуговування населення М. М. Ляпота повідомив редакції, що виступ Перця розглянуто. Працівників фотоательє № 4 суворо попереджено про неприпустимість подібних випадків у подальшій роботі. А старшого фотографа Бельченка Ю. Г. за несумлінне ставлення до своїх обов'язків з посади звільнено.

●

Мешканці п'ятиповерхового будинку № 30, що по вулиці 8 Березня в м. Кролевці Сумської області, поскаржилися Перцеві на те, що у них на горішніх поверхах не буває води, а плату за неї з них стягують регулярно.

Голова Кролевецького райвиконкому М. П. Стожок повідомив редакції, що перебої у водопостачанні мали місце через несправність насосної станції. Тепер її відремонтовано, і вода подається безперебійно.

●

Про те, що у радгоспі імені Крупської (Миколаївщина) погнило сіно люцерни, розкомплектовано зерносушарку, йшлося у листі робітників радгоспу.

Як повідомив голова Доманівського райвиконкому А. Д. Котенко, при перевірці листа факти підтвердились. За допущену втрату сіна з агронома Оладенка В. В., головного інженера Зелінського В. А., заступника директора по кормовиробництву Башари А. І. та керуючого відділенням Яцишина М. С. утримано його вартість.

За допущене розкомплектування зерносушарки на директора радгоспу Чечельницького В. С. обласний комітет народного контролю зробив грошове нарахування в розмірі двох місячних окладів.

●

До редакції надійшов лист про те, що в овоче-грибній солянці, яку виробляє Любомльський лісгоспзаг, часто трапляються сторонні предмети. Перець попросив Волинський обласний комітет народного контролю перевірити ці факти.

Голова комітету Г. Д. Гаврилюк повідомив, що вони підтвердилися. За несумлінне ставлення до своїх службових обов'язків начальника консервного цеху Шума С. І., технолога Бурбу Н. М., майстра Оксенюк К. М. та лаборанта цього цеху Семенюк В. О. притягнуто до дисциплінарної відповідальності. Їх позбавлено також квартальних премій.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

...найпопулярнішою людиною в селищі Цумань Волинської області є директор місцевого райпобуткомбінату Л. І. Лясковецька. А популярності вона зажила тому, що про неї неодноразово писала районна та обласна преса. Писала у зв'язку з тим, що в Цумані ось уже кілька років не працює баня, а Лясковецька палець об палець не вдарила, аби її відремонтувати.

...дорога до світла лежить через пороги. Це відкриття зробили для себе жителі вулиці Миру селища Буштино Закарпатської області. Уже третій рік вони безуспішно оббивають пороги районних та обласних установ. Але справа з електрифікацією їхніх осель так чомусь і не просунулась ані на крок. І це не дивно. Бо, як вважають самі жителі, поріг байдужості подолати не так легко.

...найміцніші електричні дроти має Славутський район електричних мереж (Хмельницька область). Їх міцність така, що вони навіть можуть утримувати свої ж власні опори. Приміром, у селі Нетешин на вулиці Будьонного такий дріт ось уже кілька років тримає на собі похилені аварійні стовпи.

Теми до малюнків цього номера придумали: М. Вайсборд, Р. Друкман, В. Меєрсон, А. Бордуніс, В. Сафонов, А. Коноваленко, Є. Милутка, В. Бондаренко.

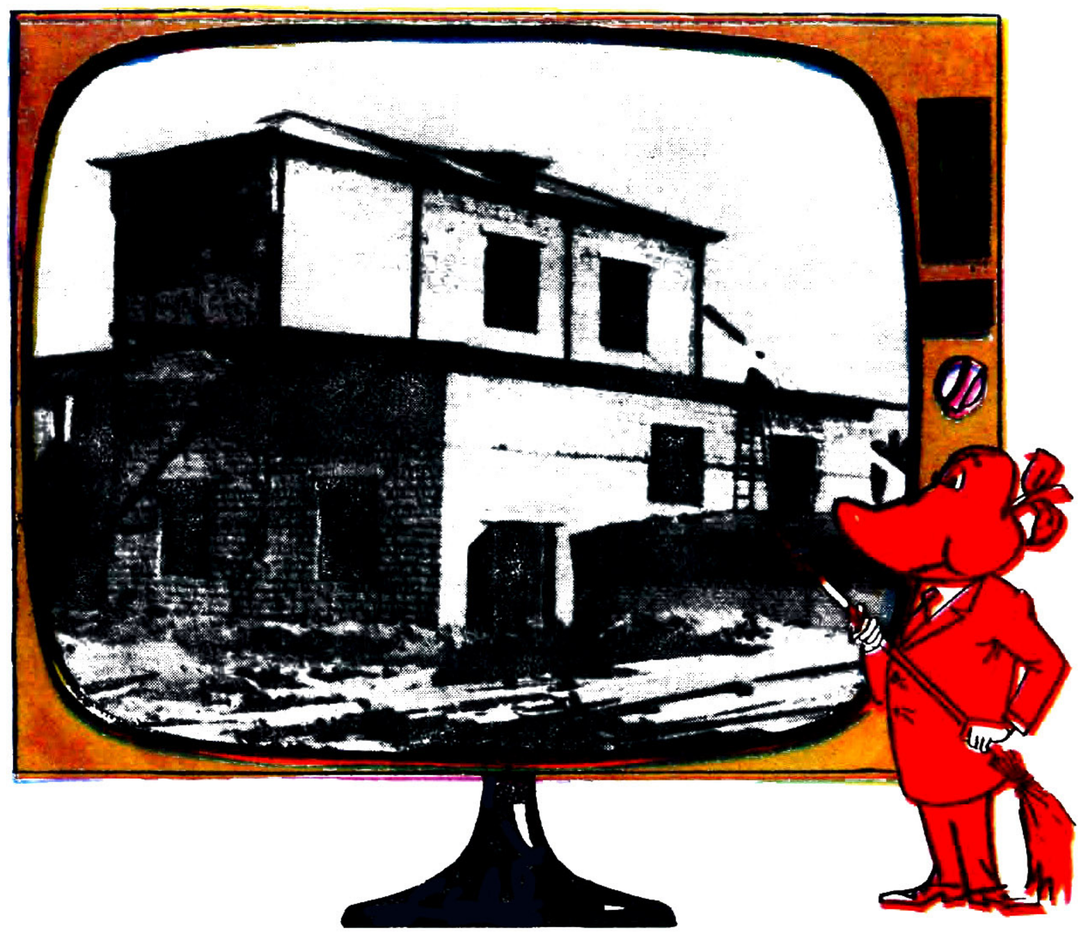

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Здрастуйте, шановні телеглядачі!

Розпочинаємо передачу «Що? Де? Коли?»

Просимо відповісти, що ви бачите на екрані. На роздуми даємо одну хвилину.

...Та-а-к, хвилина минула. Хто готовий відповісти? Будь ласка, товаришу... назовіть себе... Леонід Андрійович Чорнобай з міста Кремінна Ворошиловградської області? Дуже приємно. Отже, що ми бачимо?.. Недобудований шлакоблочний цех Кремінського заводу будівельних матеріалів вартістю понад двісті тисяч карбованців? Правильно. Дозвольте поцікавитись, звідки Ви знаєте такі подробиці? Ах, ви директор цього заводу? Тоді, оскільки ви відповіли на перші два запитання — «Що?» і «Де?» — то, може, скажете, коли цех стане добудованим? Не знаєте? А хто знає? Голова облагрокомітету Андрій Михайлович Бова?

Ну, що ж, шановні телеглядачі, давайте як виняток дозволимо Андрієві Михайловичу надіслати відповідь поштою.

На цьому передачу закінчуємо.

До побачення!

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

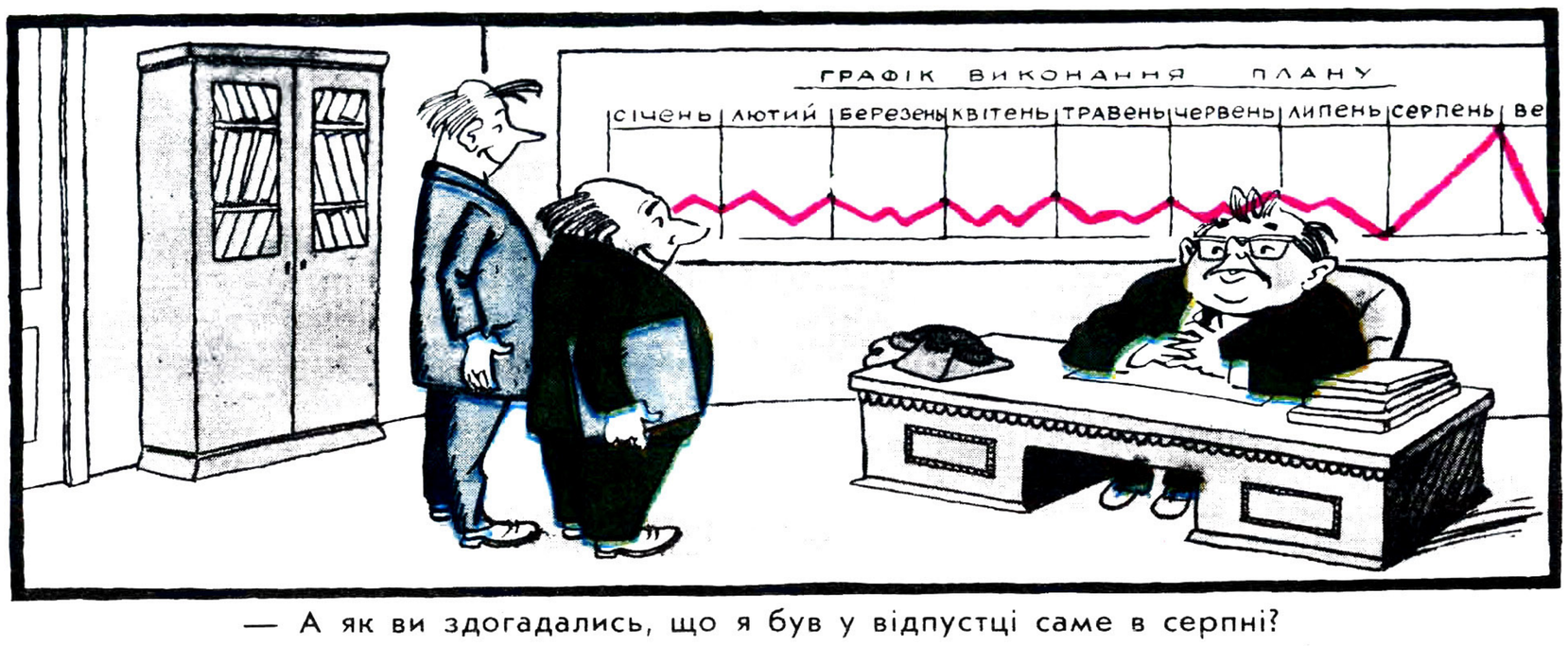

— А як ви здогадались, що я був у відпустці саме в серпні?

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Ф. МАКІВЧУК, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

Журнал «Перец» № 18 (1228)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 18.08.86. Підписано до друку 02.09.86. БФ 11716. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2 326 100 прим. Зам. 04191.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» © Журнал «Перець» 1986 р. Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-82-14, 441-89-37, 441-89-38.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.
Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна». 252047, Киев-47, проспект Победы, 50

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Відсканував і опрацював
Олег Леськів
http://perec-ua.livejournal.com

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

ОПЕРАТИВНИЙ ВІДГУК

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

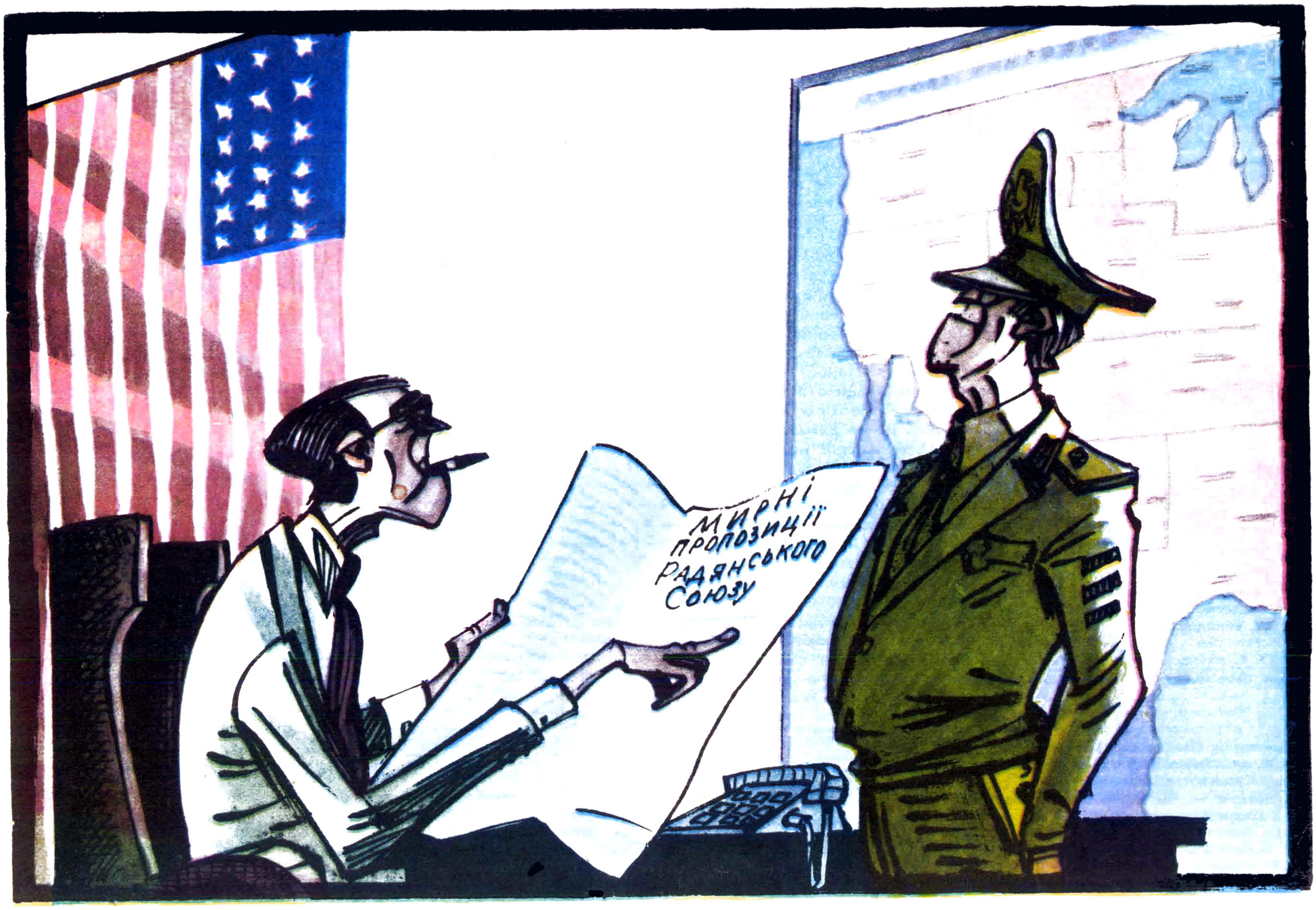

— Що ж, треба відреагувати...

...І відреагували.